Çarşamba
6
B. Teşrin 1937
YIL: 20-3
Sayı: 7090-1188

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun . İstanbul
Telef. 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

Yarın 16 sayıfa
Bugün, 12 Sayfa
Sayısı heryerde
100 para

Bugün İstanbulun kurtulduğu gün

İstanbulun Kurtuluşu

Bugün İstanbuldan düşman ayağının kesildiği gündür. Türkün aleyhinde bir kilise düsturu gibi benimsenen "Salibin girdiği yere, bir daha hilâl giremez!,, yavesi de gene bu[illegible] son nefesini vermiştir.

Bu güzel şehrin, bayraklı, ışıklı bir tazelikle tatlı tatlı gülüşü, halkın sevinci hep bu kurtuluştan doğuyor.

"6,, martı, bir kara damga gibi alnında taşıyanlar, o günün alacakaranlığında dökülen şehit kanlarını kendi vicdanlarının yaralarında tazelenir görenler, kurtuluş saatini içten kopma bir sevinçle alkışlarlarsa çok mu? Hele bu kurtuluş, yeni bir tarih başlangıcı olursa, en büyük sevinçler, kazancın bu akla durgunluk veren azameti karşısında küçük kalmaz mı?

Hakkı Süha Gezgin

(Sonu: Sa. 4 Sü. 5)

Merasim Proğramı

Bugün İstanbulun kurtuluş bayramıdır. Sabahleyin bir geçit resmi yapılacak, öğleden sonra Halkevlerinde müsamereler ve temsiller verilecektir.

Beyoğlu Halkevinde merasime İstiklâl marşı ile başlanacak, ev başkanı Bay Ekrem Tur töreni açacak, meslekdaşımız Bay Abidin Daver günün ehemmiyeti hakkında bir konferans verecektir.

Bunu alaturka konser takip edecektir.

Şehremini halkevinde de gece saat 21 de İstiklâl marşı ile tören başlayacak, ev başkanının kısa bir açış sözünden sonra Bay Baha Gökçeoğlu bir konferans verecek, bunu şiir, ve alaturka musiki konseri takip edecektir.

Bugün mektepler tatildir. Resmî daireler ise açıktır.

Mareşal Fevzi Çakmak
Dün şehrimizden Ankaraya gitti

Genel Kurmay başkanımız mareşal Feyzi Çakmak

Yugoslavya manevralarında bulunduktan sonra, Yunan erkânıharbiye reisi general Papagosun hususî daveti üzerine gittiği Yunanistandan evvelki gün dönen Genel Kurmay başkanımız Mareşal Çakmak, dün akşamki ekspresе bağlanan hususî vagonla Ankaraya gitmiştir.

Kendisini ordu müfettişlerinden general Fahrettin Altay, general Salih, Merkez kumandanı general İhsan Ilgaz, diğer generaller uğurlamışlardır.

Mareşal Fevzi Çakmak, trenin hareketinden on beş dakika kadar evvel istasyona gelmiş, trenin hareket edeceği zamana kadar kendisini teşyie gelenlerle hasbihalde bulunmuştur.

Mareşal, kendisini uğurlamağa gelenler arasında bulunan alay subaylarına da "nasılsınız?,, diye hatırlarını sorarak iltifat etmiştir.

Mareşal Yunanistandan ayrılırken

Atina 5 (A. A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Türkiye genel kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Adatepe torpito muhribinden, başvekil Bay Metaksasa, Atinada gördüğü hüsnü kabulden dolayı teşekkürlerini ve gerek B. Metaksasa ve gerek yüksek Elen ordusunun şeflerine selâmlarını bildiren ve ayni zamanda dost ve müttefik memleket hakkındaki samimî hissiyatını ifade eden bir telsiz telgraf göndermiştir.

Yunan Başvekili M. Metaksas
On gün sonra Ankaraya geliyor

Atina, 5 (Hususî) — Başvekil General Metaksas bu ayın on altısında buradan hareket ederek İstanbuldan geçip ayın on sekizinde Ankarada bulunacaktır.

Yunan Başvekili Ankaradan dönüşte İstanbuldan trenle doğru Selânik'e gidecektir.

Irak Hariciye veziri
Atatürk tarafından kabul edildi

Ankara 5 (Telefonla) — Irak hariciye veziri ekselâns Tevfik Essüveydî, bu sabah şehrimize gelmiş ve istasyonda hariciye vekili Rüştü Aras hariciye vekâleti siyasî müsteşarı Numan Menemencioğlu ile Irak sefareti ve hariciye vekâleti ileri gelenleri, Ankara belediye reisi muavini ve emniyet direktörü tarafından karşılanmıştır.

Dost memleket nazırı Ankarapalasta misafir edilmiştir.

Ekselâns Tevfik Essüveydi şehir de bir gezinti yaparak bankaları ziyaret etmiş, İş bankası dairelerinde kendilerine verilen izahatları almışlar ve çok alâkadar olmuşlardır. .

Irak Hariciye nazırı saat 17 de Cuhurreisimiz Atatürk tarafından kabul edilmiştir. (Sonu: Sa. 4 Sü. 5)

Cumhurreisi Atatürk evvelisi gün Ankarayı şereflendirmiştir. Buradaki resimde Büyük Önder, kendisini karşılıyan B. Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil İsmet İnönü, B. Celâl Bayar ve diğer zevat arasında görülüyor.

Emniyet müdürlüğü yeni tedbirler aldı
Şehir içinde klâkson çalan şoförler Hangi makama ait otomobili sürerse sürsün cezalandırılacak

Belediye nizamnamesine müteallik olup İstanbulda bir müddettenberi tatbikine girişilen işler üzerinde, Emniyet direktörlüğüne yeniden emirler verilmiş ve emniyet müdürlüğü icabeden tedbirleri almıştır.

Bu meyanda bilhassa ehemmiyetle tatbik edilecek olan işlerden bir kısmı şunlardır:

Resmî teşkilâta mensup eşhasa ait bazı otomobil şoförlerinin şehir içinde klakson kullandıkları görülmüştür. Şehir içinde klâkson çalanlara tesadüf edilirse, hangi makama ve hangi şahsa ait olursa olsun, şoförlerin yakalanarak cezalandırılması ve Emniyet direktörlüğüne getirilerek, bizzat emniyet direktörünün huzuruna çıkarılmsaı zabıtaya tebliğ edilmiştir.

Saat 24 ten sonra korna çalan otolar (Sonu: Sa. 4 Sü. 5)

Belediyece verilecek kararların tatbikinde esaslı tedbirler alındığını söyliyen Emniyet Direktörümüz Salih Kılıç

Japonlar Milletler Cemiyetine meydan okuyor
Cenevre Çin-Japon harbi hakkında kararını verdi

(Yazısı 4 üncü sayıfada)

BUGÜN
Sevgi Uyanınca
Iyi bir teknik, temiz bir üslûp, canlı ve hareketli bir ruh tahlili

Sekizinci sayfamızda okuyunuz

Fikirler ve düşünceler:

Kafa Fabrikası

Bizim sosyetemizde ilim adamının rolü yalnız Avrupadan ithal edilen malzeme ile işlemeği bilmek değil emsalini yaratmak ve bozulanı yapmaktır.

Gazetelerde bir haber okudum: Liseler lâğvedilecekmiş!

Ben bu habere inanmadım, yalan yok, yanlış var, diye düşündüm. Sanıyorum ki, hakikatte başka çeşnide olsa gerek.

İlkmektepleri sekiz seneye çıkararak, ilkmektebi bitirenleri doğrudan doğruya meslekî ihtisasa sevketmek fikrinin cazip ve pratik görünecek tarafları vardır. Hattâ dünyada tecrübe edilmiş örnekleri de mevcuttur. Belki bir taraftan bütçe kolaylığı, zaman tasarrufu, ihtisas derinliği gibi bir sürü faydaları da ortaya atmak ileri sürmek mümkündür.

Bence, teferrüattan ibaret olan bu meseleleri parça, parça münakaşadan hiçbir şey çıkmaz. Bütçede kolaylık yapalım mı? Ucuz tahsil sistemi iyi midir? Üniversiteden evvel ihtisası derinleştirelim mi?

Bunlara zamanına göre, adamına göre cevap verilir. Ve parçalardan ibaret olan bu meselelerin halledildiğini sandığımız zaman nihayet, mantık mücadelesindeki üstünlüğümüzü hissederiz. O kadar. Yoksa hakikatte bir mektep meselesi, bir kültür davası, bir medeniyet işi halledilmiş olmaz.

Mektep davasının cevabını, bütçede tasarruf etmek değildir. Mektep davasının cevabı, ihtisası liseden evel veya sonraya atmak ta değildir. Onun davası geniş ufuklarile münevver insan yetiştirmektir. İhtisas ancak münevver olan ve hayatı tahlil eden insanın üstün vasıflarından biridir.

Gerçi makineleşen medeniyet insanları kupkuru ve küt bırakan bir ihtisasa sürüklemiştir. Fakat, makineleşmenin tabiî neticesi olan bu iş bölümünün zararları da yine insanlar tarafından karşılanmaktadır.

İnsanı, bir makinenin parçası halinden çıkararak, bir küçük kâinat halinde, bir dünya aynası halinde tasavvur edenler, insana beşerî kıymetleri iade etmişlerdir. Onu bir demir parçası olmaktan kurtarmışlardır. Bütün medenî dünyada bu hareketi ya nizamlı, kanunlu, teşkilâtlı, yahut alttan alta akan dip cereyanları gibi gizli bir şekilde idare etmişlerdir. Bazılarında mektepler "insan,, geçindirmeğe hizmet etmiştir. Bazılarında mektep şeklen ihtisasa geçmiştir. Fakat genci, görülmiyen cereyanlar "insan,, kıymetleriyle üstünleştirmişlerdir.

Amerikan mektepleri insana ihtisaslaşan bir adamı yaratıyormuş hissini verir. Fakat bu bize aldatan bir görünüşten başka bir değildir.

Bunu anlamak için, Amerikadaki çocuğun yirmi dört saatini hesap ediniz; bizimkilerle karşılaştırınız, o zaman hükmünüzü veriniz.

Delikanlı sabahleyin mektebe geldiği zaman ilk dersten önce her gün sosyal bir meviza ile karşılaşır. Mektepte türlü, türlü klüplerin âzasıdır. Bunlar topyekûn bir insanda beşerî kültürü halkeden unsurlardır. Musiki, tiyatro, edebiyat, arkeoloji zevki, çok defa bu vasıta ile kuru - kaba meslek ihtisasları için çalışan insanların ruhlarını sarmaktadır.

Mektebin dışında radyo, konferans, gazete, kitap, mecmua insanî, kültürü kuvvetlendirmek için lâzım olan bütün telkinleri yapmaktadır.

Bu suretle 24 saatin telkinleri arasında yine en büyük hisseyi insanî bilgiler ve karakterleri teşkil eden tesirler taşımaktadır. Bununla beraber, bu usulden şikâyet edilmekte olduğunu da hatırlamak lâzımdır.

Şimdi diğer bir vaziyeti gözönüne getiriniz.

Delikanlı mektepte ne okursa, muhitini onunla fethedecektir. Dava tamamiyle aksidir. Başka memleketlerde mektep muhafazakâr bir unsurdur. Passif, telkin yuvasıdır.

Bizde ise, muhiti fethe hazırlanan bir inkılâpçıdır. Aileye, haricî muhite, kötü ve geri tekniğe, kalitesizliğe, iptidailiğe karşı insanın üstün karakterlerinin hâkimiyetini temsil edecektir.

Davası budur. Bunun için rönesans şulecisi sıfatile faaliyete geçen mektebin rolü herşeyden önce üstün kaliteli, üstün kürtürlü, üstün ruh seviyeli adam yetiştirmektir.

Bu adam, insanî kıymetlere sahip olduğu gün ortaya çıkar. Diğer taraftan, orta tahsilden sonra tutulması lâzımgelen pratik mesleklere insanları hazırlıyan mektepleri ihmal etmemek şartile üniversiteye girecek gencin talihi icatlara, keşiflere, ve ibdalara gebedir.

Bizim sosyetemizde kimyagerin, fizikçinin, ilim adamının rolü yalnız Avrupadan ithal edilen mal zemeyi işlemeyi bilmek değil; emsalini yaratmak ve bozulanı yapmaktır. Bu işi başarmak için herşeyden önce beşerî kültürle seviyelendirilmiş bir kafa lâzımdır.

Bizim mekteplerimiz, üniversitelerimiz bu kafanın fabrikaları olacaklardır. Ham maddesi seviyeli insan ruhudur.

Sadri Ertem

Mühim bir İngiliz müşaviri Avusturyada

İngiltere hükûmeti iktisat müşaviri Sir Fredrik Ross, Viyanaya gitmiştir. Kendisinin ziyareti hususî mahiyette olarak gösteriliyorsa da, Avusturya merkezinde bulunduğu bir kaç gün zarfında siyaset ve iktisat ricali le temas edecek ve Avusturya başvekili doktor Şuşnig tarafından kabul olunacaktır. — "Times,,

Gelenler

Dahiliye vekâleti müsteşarı Bay Sabri ile Trakya umumî müfettişliği baş müşaviri Bay Sabri Öney dün Edirneden şehrimize gelmiştir.

Karadeniz mektupları: 20

Yük ve yolcu vapurları

Deniz postalarının devlet inhisarına alınmasındaki maksatlardan biri de bu iki cins vapurları ayırmaktır

YAZAN: ASIM US

İstanbuldan Karadeniz limanları için haftada üç defa posta vapuru hareket eder. Bu vapurlardan pazar günü kalkan eksprestir ve son iskele olan Hopaya kadar gider. Diğer iki posta ise Rizeden ileriye geçmez. Onun için bir sene evvele gelinceye kadar Hopaya giden, burada bir kaç gün işi olan bir yolcunun posta vapuru ile tekrar geri dönmesi için bir hafta beklemesi lâzımdı.

Şimdi bu vaziyet değişmiştir. Vakıa İstanbuldan Hopaya giden posta vapuru yine bir tanedir. Fakat Hopa ile Rize arasındaki sahil yolları otomobil işleyebilecek surette yapılmıştır. Bu sayede şimdi Hopada bir hafta beklemek istemeyen bir yolcu bir otomobil ile sahil yolundan Rizeye gelebilir. Buraya hafta arasında gelecek posta vapurlarından istifade ederek dönebilir. Bundan başka ekspres postaları evvelki senelere nisbetle daha süratlidir.

Evvelce Hopaya kadar gidip te bir kaç gün oralarda kalan bir yolcunun tekrar İstanbula dönebilmesi en aşağı on yedi, on sekiz günlük bir seyahat teşkil ediyordu.

Halbuki şimdi bu müddet işaret ettiğim kolaylıklar ve imkânlar neticesi olarak on iki, yahut on dört güne indirilebilir.

Şüphesiz bugün için bu da bir iyiliktir. Fakat kâfi değildir. Bir adım daha ileriye doğru gitmek Denizyolları idaresinin elindedir.

Haftada bir defa İstanbuldan kalkıp Hopaya giden ekspres postasına ticaret eşyası ve hayvan almamalıdır; Bu posta yalnız yolcu nakliyatına tahsis olunmalıdır.. Bu takdirde İstanbuldan pazar günü kalkan vapur Hopaya vardıktan sonra geriye döner, ertesi hafta pazar günü İstanbula gelebilir.

Zira posta vapurlarının iskeleler de uzun zaman kalmaları hep yük alıp vermek zaruretinden ileri geliyor. Bundan dolayı çok defa postaların programları bile tatbik olunamıyor.

Sonra yolcu nakleden vapurlara koyun ve sığır gibi kasaplık hayvan doldurulması, doğrusunu söylemek lâzımsa, postalarımıza dünyanın hiç bir yerinde görülmeyen çirkin bir manzara veriyor. Yolcular rüzgârın tesirile hayvan kokuları içerisinde günlerce rahatsız oluyor.

Hatırımızda kaldığına göre bir zaman Denizyolları idaresi bu türlü şikâyetlere nihayet vermek için Trabzon ve Hopadan İstanbula gelecek kasaplık hayvanlara mahsus ayrı bir vapur tahsis etmişti. Aradan çok zaman geçmedi. Bilmediğimiz bir sebeble sadece hayvan nakline mahsus olan bu nakil vasıtası kaldırıldı. Fikrimizce iyi olmadı.

Eğer sadece hayvan nakli için hususî vapur işletilmesi doğru görülmüyorsa yük ve yolcu vapurları tamamen biribirinden ayrılabilir.

Bugün denizyolları idaresinin elinde bulunan vapurların miktarı böyle bir usul tatbikine müsait değilse de yakında gelecek olan yeni vapurlar bu imkânı verebilir.

Herhalde İstanbudlan Karadenize gidip gelen vapurlarda yolcuların yalnız istirahatlerini değil, ayni zamanda seyahatte sürat ihtiyacını da temin etmek lâzımdır. Deniz postalarının devlet inhisarına alınmasında ki mühim maksatlardan biri bu türlü ihtiyaçları tatmin edebilmek değil midir?

Günün Akisleri

Tekirdağlı Hüseyin dün Eminönü Halkevinde pehlivanlık kemeri takıldıktan sonra davetliler çay ve pastalarla izaz ediliyorlar.

Staviskinin karısı ismini değiştiriyor

Paristen bildirildiğine göre, Bayan Staviski ismini değiştirmek ve tekrar evlenmek istemektedir.

Malûm olduğu üzere, bundan üç dört sene evvel, Staviski hâdisesi bütün dünyayı alâkadar etmişti.

Fransada büyük bir dolandırıcılık yapan Staviski, hâdisenin meydana çıkmasından sonra evlenmiş, muhakemede karısı da dinlenilmişti.

Bu davadan sonra meşhur olan Bayan Staviski bir müddet Pariste yaşamış, sonra canlı manken olarak çalışmak üzere Amerikaya gitmişti.

Staviski'nin karısı şimdi tekrar Amerikadan dönmüş bulunuyor ve bugün Pariste adliyeye müracaat ederek isminin değiştirilmesini istediği haber veriliyor.

Aynı habere göre, Bayan Staviski ismini değiştirdikten ve tarihte kalacak büyük bir rezaletle alâkalı olan bu ismi attıktan sonra başka biriyle evlenecektir.

En çok gazete Almanyada çıkıyor

Neşredilen bir istatistiğe göre en çok gazete çıkan yer Almanyadır. Bugün Almanyada 3353 muhtelif gazete çıkmaktadır.

Bundan sonra — Fakat çok geriden — gelen memleket Amerika Birleşik devletleridir. Orada 1942 gazete çıkıyor.

Üçüncülüğü 1500 gazete ile Fransa alıyor. İngiltere Fransanın pek gerisinde kalarak ancak 255 gazete neşretmektedir. Bununla beraber, nüfusu az olmasına nisbetle en çok gazete neşredilen yer İsviçredir. Burada 500 gazete neşrolunuyor.

Bu hesapla İsviçrede 8000 nüfus başına bir gazete çıkıyor. Halbuki Almanyada 18000 kişiye, Amerikada da 61000 kişiye bir gazete düşmektedir.

Fransız erkânı harbiye reisi Romen ordusunu tetkik ediyor

Times gazetesinde okunduğuna göre Romanyada bulunan Fransız erkânıharbiye reisi general Gamelin, Banat vilâyetine giderek, Romanya nın en büyük silâh fabrikasını ziyaret etmiştir.

Bükreşte hükûmet tarafından resmen karşılanan Fransız erkânıharbiye reisinin maksadı, Romanya ordu manevralarında bulunmaktır.

General Gamelin, ayni zamanda Yugoslavya manevralarında da bulunmuştur.

Fransız erkânıharbiye reisi, teşrinievvelin 17 sine kadar kalacağı Romanyada, askerî şeraiti etraflıca tetkik edecektir.

Eminönü Halkevi Spor salonunun maketi

Eminönü Halkevinin yanında yapılacak konferans spor salonlarının maketi hazırlanmıştır.

Şimdiye kadar on üç ev belediyece istimlâk edilmiştir. Bir ev sahibi ile müzakere yapılıyordu. Dün bu evin de istimlâk muamelesi bitirilmiştir. Yakında evlerin yıkılmasına başlanacaktır.

Belediyenin Daveti

İstanbulun kurtuluş yıldönümünü kutlulama merasimine iştirak edecek olan alay birinciteşrinin altıncı günü saat 10 da Sultanahmet meydanında toplanacak, saat 10,30 da hareket ederek Taksim meydanına gidecektir.

Bu törende bulunmak üzere İstanbulda bulunan saylavlar, Şehir Meclisi üyeleri, Süel Generaller ve Üstbaylar, Adliye ve Mülkiye rüesası, Belediye erkânı, matbuat mümessilleri, siyasal parti başkanları, hayır ve meslek cemiyetleri başkanları, bankalar direktörleri ve imtiyazlı şirketler, Ticaret Odası heyetleri ve esnaf cemiyetleri reislerinin Taksimde hazırlanmış olan tribüne teşrifleri rica olunur.

Elbise: Jaket Atay, Silindir Şapka. (6739)

Arif Oruç davası

Müddeiumumilik Arif Oruç hakkında ağır ceza mahkemesi tarafından verilen kararı iddianamesine muhalif görmüş ve temyiz için Temyiz Mahkemesine gönderilmek üzere bir istida hazırlamıştır.

İstida dün Mahkemei Temyize gönderilmiştir.

Geçmiş Kurunlar:

6 TEŞRİNİEVVEL 1923

Kahraman Fatihler, selâm ve minnet size

Evvelki geceyi Bostancıda geçiren kıtaatımız, dün sabah şefakla beraber Göztepeye gelmişler, Göztepe istasyonuna civar büyük çayırlıkta ehzimevki etmişlerdir.

Bu münasebetle dün Bostancıdan Haydarpaşaya kadar bütün Anadolu yakası bir lâle tarhı halinde süslenmiş, fatihler kurban ve çiçekler serpilen bir yolda yürüyerek türbeler deryası İstanbula ayak basmışlardır.

Birazda şaka:

Yazılarımı nerelerde yazarım?

Gazetemizin bir muharririnin bahsettiği bir vaziyeti diğer bir muharririmiz nasıl izah ediyor

Yazan:

Osman Cemal Kaygılı

Osman Cemal Kaygılı

Geçen gün Hikmet Münir yazılarımın çoğunu Tepebaşındaki meşhur bir gazinonun tenhaca bir köşesinde yazdığımı söylüyordu. Evet, ben yılda beş on gün orayada gider ve orada da bir hayli şeyler çırpıştırırım. Fakat oraya yazı yazmak için ancak kışın tam ortasında, yani birincikânunun ikinci günüde gitmeğe başlar ve on beşine, yirmisine kadar tefrika şeklinde, uzunca yazılacak yazılarımın mühim bir kısmını çiziktiririm.

Bunun sebebi şudur:

Kışın o günlerinde orası ne buz gibi soğuk, ne cehennem gibi sıcak, ne de kalabalıktır. Üstelik oranın radyosu, gramofonu, seyyar ve külüstür incesazı, dilencisi, tavla, domina patırdısı yoktur. Traşçısı da hani, pek mi pek az, âdeta binde bir bile değildir. Sonra o müddet içinde benim, muharrirlikten başka olan işim tatildir. Onun için yılbaşının ertesi gününden ayın on beşine, yirmisine kadar, yazılarımın pek az bir kısmını, belki de yüzde ikisini,, üçünü evde, geriye kalanları o da bayağı, yani oraların tenha olduğu günler Fenerde Çınarlı kahve denilen Sarı Koçonun gazinosunda, Fatih durak yerindeki Yıldız ve Veznecilerde Bay Rafetin kraathanelerinde yazarım. Nisanın yirmisinden sonra yazılarımın çoğu Topkapı dışındaki Bay Zenobun havuzlu bahçesinde yazılırken, bu yıl nasılsa oraya dadanan birkaç sunturlu traşçı bana bu yaz orada bir tek satır bile yazmayı haram ettiler. O sebepten bu yaz, yazılarımın bir kısmını Bakırköyde Sakızağacındaki yarı deniz, yarı kır kahvesinin yüksek bahçesinde, Karagümrükte, Tramvay yolundaki büyük kraathanede, bir kısmını da yazın o sımsıcak günlerinde bizim Ankara yokuşundaki İhsan kraathanesinde karaladım.

Evvelki yaz birçok yazılarımın yarısını Mecidiye köyündeki kahvelerin bahçelerinde, bir kısmını da şimdi stadyom yapılacak olan Yenibahçedeki bir kahvenin bol ağaçlıkları altında yazmıştım ki, o yıl çıkan Çingeneler romanım en çok oraların ve biraz da hapishane yanındaki bahçeli kahvenin mahsulüdür. Şimdiye kadar uzun yazılarımın içinde bence en hatırı sayılanı (Aygır Fatma) romanıdır ki o, tamamiyle mahut Tepebaşı kahvesinde meydana gelmiştir. (Tulumbacı edebiyatı) adlı on günlük küçük etod yazım Fatihteki Yıldız kraathanesinde kaleme alınmıştır. Bundan birkaç ay önce (Bir ahretliğin not defterinden) başlığı ile bir gazetede dört gün süren röportajım ile yine ayni gazetede (Beş kocadan ayrılan kadın) ve (Beş karı boşayan koca) roportajlarım Edirnekapı dışında, sağ taraftaki büyük kahvenin Aylandus ve Akasyaları altında kâğıtlara geçirilmiştir. Sonra bunların hepsi de gündüzün aydınlığında yazılan şeylerdir. Çok uzun yıllar var ki akşam gün battıktan sonra elime kalem alıp bir tek satır yazı yazmamışımdır.

Daha önceleri, hele gençlik yazılarımın pek çoğunu, şimdi yıllardanberi ayak basmadığım Topçulardaki (Kazıklıbağ) ile Eyüpteki (Bostan iskelesi) inde, daha sonraları Fenerde (Kılburnu gazinosu) unda, Yedikule dışındaki (Havuzlu kahve) nin bahçesinde, Bakırköyde (Çobançeşme) nin ulu çınarları ve eski Mahmutpaşa camii avlusundaki ağaçların altlarında, sonra kış günleri Sirkecido (Şahinpaşa) kraathanesinde yazardım. Bu yıla gelinceye kadar kış günleri traşçılardan kaçarak sığınıp yazı yazdığım bir yer daha vardı ki o da Nuruosmaniye kapısındaki İranlıların çayhanesiydi. Neyleyelim ki son zamanlarda bir iki traşçı da orada türeyince, artık orasımı da değiştirmek zorluğunda kaldım.

— Ya şimdi nerelerde, yazıyorsun?

Diyeceksiniz. Yağma yok, söyleyeyim de çifte perdahçılar oralara da damlamaya başlasınlar!

Hey mübarekler hey, onlar öyle insanlardır ki ne yazı anlarlar, ne okuma!

— Adam sonra yazarsın!

Diyip bir kere insanın yanına çöktüler miydi, tamamdır artık keyfiniz!

Hoş şimdi, şimdi dediğim yani, birkaç yıl var ki matbaalarda da cayır cayır yazdığım oluyor. Nitekim, evvelki akşam, geç vakit sizin matbaanın alt katında bir yandan ben, harıl harıl yazımı yazıyor; bir yandan da Nizamettin Nazif odanın içinde, tıpkı maşaiyun felsefesinin hocaları gibi, eller arkada, durmadan gezinerek bana ilâhî estetikle şeytanî estetiğin turşusu nasıl kurulur ve Nurullah Ataç böyle bir turşu kurmak için formüllerini felsefe kitaplarından mı alır, yoksa Mısır çarşısından mı? diye upuzun ve depderin bir konferans veriyordu. Bu gibi konferanslar, hitabeler bir şey değil, hattâ onlar bazan yazılan mevzua cilâ bile veriyorlar. Fakat insan yazı yazarken ah o traşçılar, ah o traşçılar! adama, işte böyle, benim gibi, yazı yazmak için İstanbulun dört bucağında köşe kapmaca oynatırlar.

ŞEHİR HABERLERİ

Babasını müdafaa ederken

Elindeki bıçak karnına saplanarak yaralandı

Balatta oturan Yasef oğlu Salamon isminde biri dün evde babası ile kavga etmiş, eniştesi de kendi tarafını iltizam edince iskemleyi kaparak babasının başına vurmuştur.

Babasının ağabeysi ve eniştesi tarafından döğüldüğünü gören Yasefin küçük oğlu Avram, daha fazla tahammül edemiyerek ekmek bıçağına sarılmış ve babasının imdadına koşmuştur.

Fakat kavga esnasında küçük Avram yere yuvarlanmış, elinde bulunan bıçak karnına saplanmıştır.

Avram adliye doktoru Enver Karan tarafından muayene sonunda hastahaneye kaldırılmıştır.

Trabzon limanı

Bu yıl tesisat yapmıya imkân görülemedi

İstanbul Limanı İşletme Direktörü Raufî Manyas ve ikinci direktörü Hâmid Saracoğlu dün Ankara vapuriyle Trabzondan şehrimize dönmüşlerdir.

Aldığımız malûmata göre; Trabzon limanının devir teslim işi tamamen bitirilmiş, Trabzon limanı yeni kadrosu ile İstanbul Liman İdaresinin emri altında çalışmağa başlamıştır.

Yeni kadroda kayde şayan hiç bir değişiklik olmamış, yalnız birkaç espektör iş başına getirilmiştir. Bunlar bir müddet Trabzonda kalarak yapılan işlere nezaret edeceklerdir.

Trabzon limanında bu yıl tesisat yapmağa imkân görülememiştir. Çünkü burada tesisat yapılmadan evvel, muntazam bir dalgakıran yapmak icap etmektedir. Fındık ve hayvan ihracatı için de yapılması icap eden iskelelerin çok masrafa ihtiyaç gösterdiği anlaşılmıştır. Bu itibarla bu yıl az masrafla yapılacak ufak tefek vesait derhal temin edilmiştir. İstanbul Liman Direktörlüğü diğer bütün tesisatı peyderpey ve İktısad Vekâletinden bir miktar yardım temin ettikçe yapacaktır.

Aşı için göğsünü açmak istemiyen kadın

Aşı memurunun üstüne sepetle hücum etti

Dün Süleyman kızı Nazmiye isminde genç bir kadın, aşı olmak üzere Eminönündeki sıhhat memurluğuna gitmiştir.

Nazmiyenin sırası gelince kendisine aşı yapmak isteyen aşı memuru Ali:

"— Göğsünüzü açın, aşınızı oradan yapacağım." demiştir.

Bu söze fevkalâde sinirlenen Nazmiye birdenbire masanın üzerinde duran kâğıt sepetini kapmış bütün hıziyle Alinin kafasına indirmiştir.

Hâdise üzerine gelen polisleri de tahkir eden Nazmiye adliyeye getirilerek, Dördüncü Asliye Ceza mahkemesine verilmiştir.

Yeni yolcu salonu

Eski gümrük binası asrî bir şekilde tadil ediliyor

Sirkecideki eski gümrük binasının yolcu salonuna çevrilmesi için inşaat bir hayli ilerlemiştir.

Yeni yolcu salonu bir buçuk ay sonra ikmal edilecektir.

Bu inşaat yapılırken eski gümrük binası üç kısma ayrılmıştır. Binanın ilk katı doğrudan doğruya yolcu ambalajma tahsis edilmektedir. İkinci kat, bekleme salonu olarak yapılmakta üçüncü de antrepoya bırakılmaktadır.

Bundan başka yolcu salonunu baştan aşağı aydınlatan bir camekân yapılmıştır.

Bekleme salonunun tavanına da 15 metre uzunluğunda ve 5 metre genişliğinde bir Anadolu haritası hazırlanmaktadır. Bu harita üzerinde bütün limanlarımızın vaziyeti ayrı ayrı tesbit edilecek, limanlardan ihraç edilen maddeler grafiklerle ve yağlı boya gösterilecektir.

Basın kurumu senelik toplantısı

İstanbul Basın Kurumundan

İstanbul Basın Kurumunun mutat senelik umumî heyet toplantısı 7. Birinciteşrin 1937 perşembe günü saat 13.30 da Kurumun Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 42 numaradaki merkezinde yapılacaktır. Sayın üyelerin bu toplantıya gelmelerini dileriz.

Müverrih Ahmet Refik

Dün hastaneye yatırıldı

Müverrih Ahmed Refik

Muhtelif tarih kitapları ve makaleleriyle büyük bir okuyucu kütlesine kendisini tanıtmış olan müverrih Ahmet Refiğin, zatürree ve zatülcenp ihtilâtından mütevellit ağır bir hastalık geçirmekte olduğu haberi, bütün tanıdıkları arasında derin bir teessür uyandırmıştır.

Evvelki gün hastanın başı ucunda konsültasyon yapan doktorlar, kendisinin hastahaneye kaldırılmasını lüzumlu bulmuşlardı. Fakat, vaziyetin nazik olması yüzünden bu tedbire baş vurmakta tereddüt ediliyordu.

Bununla beraber, dün havanın müsait olması dolayisile kıymetli müverrihi Büyükadadaki evinden itina ile kaldırıp Haydarpaşa Nümune hastahanesine getirmek mümkün olabilmiştir.

Dün gece Nümune hastahanesine telefon ettik. Üstadın sıhhî vaziyetinin "endişe verecek derecede bulunmadığını,, söylediler.

Kurun, değerli müellifin bir an evvel iyi olmasını diler.

Ayakkabıcılar sergisi

29 Birinciteşrin Cumhuriyet bayrammda ayakkabıcılar cemiyeti merkezinde kurulacak serginin hazırlıklarına devam edilmektedir. Binanın tamiri ve sergi haline konulması için icap eden tadilâta başlanmıştır.

Serginin dekorasyon işi henüz ihale edilmemiştir. Bu hususdaki projeler bugün sergi komitesine verilecektir.

Diğer taraftan sergiyi ziyaret edeceklere verilmek üzere bir broşür hazırlnaması takarrür etmiştir. Bu broşürde İstanbulda mevcud el sanatma dahil bütün sanat şubeleri hakkında ayrı ayrı malûmat verilecektir.

Sergiye, ayakkabıcılar, saraçlar, dokumacılar, yorgancılar, mücellidler, kehribarcılar, madenî sanatkârlar, marangozlar iştirak etmektedir.

Sergi bu saydığımız sanat şubelerinin bütün güzelliklerini halka tanıtmak olduğu için sergide hiç bir suretle mal satılmıyacaktır.

ÖTEKİ ADAM

Alnını cama dayamış, sokağa bakıyordu. Yağmur yağıyordu. Şehir bu yağmur altında daha gamlı görünüyordu.

Köşe başına kadar çocuklarını gözüyle takip etti. Cocuklar hızlı hızlı yürüyerek uzaklaştılar. Üç senedenberi her pazar olduğu gibi o pazar da annelerine gidiyorlardı.

Üç sene! Sanki karısından ayrılalı üç asır olmuştu. Kendisini o kadar ihtiyar ve bitap hissediyordu. Halbuki daha kırkını yeni geçmişti.

Karısı güzel bir kadındı. Geçen gün yeni kocasile kolkola gördü. Bir genç kız gibi güzel ve henüz taze idi. Hattâ ona, yirmi yaşındakinden daha güzel göründü.

Evlendiği zaman yirmi yaşında idi. On sene iyi geçinmişlerdi. Biri kız biri erkek iki de çocukları olmuştu. Kim derdi ki o iki çocuk anası, bir gün, birdenbire kadınlık ve annelik vazifesini unutarak yalnız aşkın sesini dinliyen bir kadın olacak!

Hadisenin bütün teferruatını hatırlıyordu. Arkadaşlarından birinin evinde, bir gece, karısı bir tayyareci ile bakışmıştı. Tayyareci güzel bir gençti ve meşhur bir adamdı.

Karısının bu adama şimdiye kadar hiçbir erkeğe bakmadığı şekilde baktığını hissetmişti. Bunu görür görmez içinde bir şeyin burkulduğunu duydu. Halbuki şimdiye kadar kıskançlık denilen şeyin ne olduğunu bilmezdi.

Eve döndükleri zaman karısına bu akşam ki hareketini hatırlattı ve payladı. Karısı kendisine öyle şaşkın bir halde bakıyor ve hiçbir şeyden haberi olmadığını o kadar masum bir vaziyette söyliyordu ki kocası söylediklerine pişman oldu. Sustu..

Fakat ondan sonra geçen günler kocanın kıskançlığını büsbütün artırdı. Çünkü, olan bazı hadiseler o gece aldanmadığını gösteriyordu.

Nihayet bir gün karısı, bir kavgadan istifade ederek, ona kendisini boşamasını teklif etti; bunu ısrarla da istedi. Kocası, iki çocuğu olduğunu, on sene beraber ve pek mükemmel geçinerek yaşadıklarını hatırlatıyordu.

Fakat, hiçbir şey kadını kararından döndürmedi: Kocasından boşanmak istiyordu .

Boşandılar, çocukları kocası aldı. Fakat, haftada bir kere annelerine göndermeğe kabul etmişti.

Evvelâ, bunda hiçbir mahzur olmadığını zannetmişti. Çocukların, her ne kadar anneleri de olsa, kendilerinden uzak ve bir yabancı erkekle beraber yaşayan bu kadına ısmmayacaklarını düşünüyordu. Hele o adam dan nefret edeceklerini sanıyordu.

Fakat çok garip çocuklardı bunlar! Her pazar annelerine gitmeğe o kadar alışmışlardı ki sabah olur olmaz hemen hazırlanmağa başlıyorlardı. Akşam aynı vakitte geliyorlardı. O gün ne yaptıklarını veya annelerinin evinde ne olduğunu hiç anlatmıyorlar, annelerine karşı olan ne sevgilerinden ne nefretlerinden hiç bahsetmiyorlardı.

Babaları yine: "Beni seviyorlar tabii,, diye düşünüyordu.

Hava kararıyordu. Elindeki kitabı bıraktı ve tekrar pencerenin önüne gitti.

"Yine bırakmadı çocukları,, diye söylendi.

Biraz sonra geldiler. Kapının önünde otomobilden indiler ve arkalarına dönüp, uzaklaşan otomobile doğru ellerini dudaklarına götürüp selâm gönderdiler.

Biraz sonra çocukların güle söyleye merdivenden yukarıya çıktıklarını duydu. Kapının önüne geldikleri zaman da çocuklardan birinin hafifçe sesini işitti:

— Babama hiç bahsetmiyelim.

Odaya girdikleri zaman çocuklarını kucakladı. Kızı kollarının arasında biraz daha fazla sıkarken:

— Benden ne saklıyorsunuz? dedi.

Oğlu atıldı:

— A! Hiç! Hiçbir şey sakladığımız yok.

Babası sert bir tavırla:

— Yalan söylemeyin, dedi. Ne varsa söyleyin bana!

Çocuklar şaşırıp kaldılar, birbirlerine baktılar. Nihayet oğlu, erkekçe bir tavır takındı:

— Söyliyeyim, baba, dedi.

Hiddetlenmeyesin diye söylemek istemiyorduk.. Uçtuk yine bugün!

— Ne!

— Evet.. Annemle ve.. şeyle beraber tayyareye bindik..

Babaları kızmıştı:

— Gördünüz mü sizi ne kadar seviyorlar! Sizi bile bile ölüm tehlikesine atıyorlar! Bir daha annenize gidecek değilsiniz!

Oğlu, canı biraz sıkılmış vaziyette:

— Ama, baba, dedi, her tayyareye binen ölmez ki! Bunlar eski devirlerde söylenen şeyler. Tayyareden şimdi artık kimse korkmuyor. Zaten ben büyüyeyim, tayyareci olacağım.

Kız kardeşi de atıldı:

— Ben de.

Babaları:

— Çocuklarım, dedi. Düşünün bir kere. Sizi büyüten benim. Sizi ne kadar sevdiğimi bilseniz..

— Biz de seni seviyoruz, baba. Fakat bazı şeyler var ki, sen anlamazsın..

— Anlıyorum, anlıyorum. Sizi terkedeni bana tercih ediyorsunuz siz.. Pekâlâ. Diyelim ki annenizi seviyorsunuz.. Fakat.. O şeyin. Ötekinin yanında nasıl durabiliyorsunuz?

Oğlu:

— Hoş bir adam, dedi.

Kızı da:

— "Monden,, bir adam, dedi. Evet, senin ondan nefret etmekte hakkın var. Fakat üzerinde insanı teshir eden öyle tuhaf bir hal var ki..

Babaları, iki kolu yanında, bir koltuğun üzerine çökülverdi. Üzerinde büyük bir iddia oyunda bahsi kaybetmiş bir adam hali vardı.

Ispanya italyadan bir kolordu istemiş

Almanyadan Mareşal Blomberg'ın, italyadan da Musolininin oğlunun gideceği söyleniyor

Korsan Tahtelbahirler ingiliz ve Fransız gemilerinin kontrolune rağmen yine faaliyette

Londra, 5 (Hususî) — Garbı Akdenizde Alicante'den kırk kilometre mesafede gezmekte olan Basilik ismindeki İngiliz muhribi üzerine dün bir torpil atılmıştır. Torpil hedefe isabet etmemiştir. Muhrip derhal mukabelede bulunarak bir denizaltı bombası atmıştır. Bu bombanın ne tesir yaptığı anlaşılamamıştır. Torpilleme hâdisesinden biraz evvel muhripteki tetkik âleti küçük hacimde bir denizaltı gemisinin yaklaşmakta bulunduğunu kaydetmişti. Taarruzdan sonra derhal 7 muhrip ile 2 deniz tayyaresi meçhul korsan denizaltı gemisinin araştırılmasına başlamışlardır.

Kızılların Tahrikâtı Üzerine...

Berlin, 5 (Hususî) — Berlinetagiblat gazetesi Basilik muhribine karşı yapılan torpilleme hareketinden bahsederken Vinston Çurçilin bir makalesini hatırlatıyor ve Fransa ile İngiltere tarafından alınmış olan şiddetli tedbirler sayesinde Akdenizde korsan denizaltı gemilerinin faaliyetleri kesildiğini iddia eden bu makaledeki mülâhazaların doğru çıkmadığını yazıyor. Bundan sonra bu tecavüz hareketini kızılların tahrikâtına atfederek bundaki maksadın Garbî Avrupa devletleri arasında hazırlanmakta olan anlaşma teşebbüslerini suya düşürmek olduğunu söyleyor.

İtalyadan Bir Ordu Mu Gidecek?

Roma, 5 (A.A.) — Salâhiyettar mahafil, İspanyadan avdet etmiş olan General Terruzi'nin Romada bulunmasının sebebi, mumaileyhin B. Musoliniden takviye kuvveti olmak üzere bir kolordu istemek olduğu suretindeki şayiaları tekzip etmektedir.

Diğer Bir Tekzip

Roma, 5 (A.A.) — Salâhiyettar mahafiller birkaç sınıfın ve bilhassa 1907, 1908 ve 1909 doğumluların askere çağırılacakları hakkındaki haberleri tekzip etmektedirler.

Almanya Gönüllülerin Geri Çağırılmasına Muarız

Berlin, 5 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Deutsche Allgemeine Zeitung, gönüllülerin İspanyadan geri çağırılmasına itiraz etmekte ve gönüllüleri çağırmak veya oldukları yerde bırakmak suretiyle İspanya buhranını mevziileştirmek kabil olduğunu iddia etmektedir. Gazete, sulhü idame etmek için en mühim meselenin gönüllüleri geri çağırmak değil, buhranı mevziileştirmek olduğunu ilâve etmektedir.

Musolini'nin Oğlu Gönüllü Gidiyormuş

Roma, 5 (A.A.) — Bruno Musolini'nin gönüllü olarak İspanyaya gideceği haberi ne teyit, ne de tekzip edilmektedir.

Mareşal Blomberg İspanyaya Mı Gidecek?

Berlin, 5 (A.A.) — Salâhiyettar Alman mahafilinin verdiği teminata göre, Mareşal Von Blomberg'in Açores adalarına seyahati etrafında yapılan siyasî mahiyetteki düşüncelerin aslı yoktur.

İtalya Ne Umuyor?

"Oeuvre,, diyor ki:

"İtalyanın General Franko kıtaatının mururu zamanla müsbet muvaffakıyetler elde edeceğini tahmin ederek vakit kazanmağa çalışması muhtemeldir.

İtalya, ayni zamanda Filistindeki vaziyetin İngiltere için daha ziyade vehamet kesbedeceğini ve malî ve içtimaî müşkülâtın Fransada içinden çıkılması müşkül bir vaziyet ihdas eyliyeceğini de ümit etmektedir.

Eski Harbiye Nazırı Franko Tarafına Geçmek istiyor

Saint Jean de luz, 5 (A.A.) — İsyanın bidayetinde Madrid hükûmeti tarafından harbiye nazırlığına tayin edilmiş olan General Astello şimdi buraya gelmiş ve Franko tarafına geçmek arzusunu izhar etmiştir. Franko bu talebi katî olarak reddetmiştir.

Harp Vaziyeti

Salamanka, 5 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği:

Asturias cephesi: Şarkta Frankist kıtaat fena havaya rağmen ileri yürüyüşlerine devam ederek Cevadonka Dağının cenubundaki Enol gölünü işgal ettikten sonra bizzat bu dağı da ele geçirmişlerdir. Şimalde Onis'in öte tarafında kıtaatımız Codada dağını zaptetmek suretiyle Avrupa dağları silsilesinin şimalindeki bütün düşman mevzilerini çevirmişlerdir.

Leon cephesinde: Havaların çok fena gitmesine rağmen müfrezelerimizden biri Valdelugeros tepelerini zaptetmiş ve diğer birisi de Loma del ajo'yu ele geçirmiştir. Nihayet üçüncü bir kol San justo geçidine varmıştır.

Manevraların son hazırlıkları yapılıyor

İzmir 5 (Hususî) — Beş gün sonra başlayacak olan büyük Ege manevralarının son hazırlıkları devam ediyor.

Manevralara iştirak edecek askerî kuvvetler manevra sahasına birer birer gitmektedir. Yollar askerî kuvvetlerle doludur. Nakliyat en faaliyetli devresine girmiştir. Ordu manevra sahasındaki yerlerine yerleşmektedir.

Manevra komutanı general İzzettin bugün İzmirde kurulan manevra karargâhında meşgul olmuş, vaziyeti tetkik etmiştir.

Hava filoları manevra sahasında tetkikler yapmıştır.

Vekillerden maha yüze yakın diğer zevat manevralarda bulunmağa davet edilmiştir. Bunlar ordunun misafiri olacaklardır.

Büyük Millet Meclisinden on iki kişilik bir heyet, yüksek askerî şûra azaları geleceklerdir.

Milletler Cemiyet'nin takbih kararı

Cenevre, 5 (A.A.) — Milletler Cemiyeti konseyi, bu akşam Akdenizde, en iptidaî insaniyet kaidelerine muhalif olarak ticaret gemilerine karşı denizaltı gemileri tarafından yapılan hücumları takbih eden bir karar sureti kabul etmiştir.

Japonlar Milletler Cemiyetine meydan okuyor

Cenevre Çin - Japon harbi hakkında kararını verdi

Çinliler mukavemet ediyor. Japonya Almanyadan külliyetli miktarda silâh alacakmış

Paris, 5 (Hususî) — Cenevrede 23 ler komitesi Uzak Şark hâdiseleri hakkında son kararını vermiştir. Bu karar Japonyanın Çini istilâ ettiğini ve açık şehirlerin bombardıman olunduğunu ve deniz nakliyatına mümanaat edildiğini tasdik etmektedir. Bu karar üzerine Tokyoda bir asabiyet uyanmıştır. Hariciye nezareti namına söz söylemeğe mezun zat beyanatta bulunarak Japonyanın kendisi dahil olmadığı bir müessese tarafından verilen karar ile alâkadar olamıyacağını ve hiçbir kuvvetin Japonyayı Çinde harekât yapmaktan menedemiyeceğini söylemiştir.

Cenevreye göre Çin - Japon Harbi

Cenevre 5 (A.A.) — Tesvid komitesi, ne "tecavüz,, ne de "abluka,, kelimelerini kullanmaksızın Japonların Çinin bazı akmasını işgal etmiş olduklarını, Çin sahillerinde seyrisefaine karşı çıkarılan maniaları ve Japon tayyarelerinin açık şehirleri bombardıman etmelerini tesbit etmek hususunda itilâf etmiştir.

Asamblede Müşkülât

Cenevre, 5 (A.A.) — Çin - Japon ihtilâfına müteallik olan müzakereler, bu sabah bir takım yeni müşkülâta uğramıştır.

Bu müşkülât, 18 inci asamblenin kapanmasını tehir etmek tehlikesini arzetmektedir.

Cenubu Çine İlk Çıkarılan Japon Askerleri

Hongkong, 5 (A.A.) — Macastan buraya gelen Çinli yolcular, altı Japon harp gemisinin Çung Gşan mıntakasındaki üç küçük adaya yüzlerce asker çıkarmış olduklarını söylemişlerdir.

Karaya çıkarılan askerler, bu adaların en büyüğünde derhal bir tayyare meydanı inşasına başlamışlardır.

Bu, Japonların Cenubî Çinde yapmış oldukları ilk ihraç hareketidir.

Japonya Almanyadan Silâh Alıyor

Cenevre, 5 (A.A.) — Japonların Almanyadan bir senede ödenmek üzere 40 milyon İsviçre frangı kıymetinde silâh satın almak istedikleri ve bu hususiaki müzakerelerin Berlinde cereyan ettiği hakkında bir şayia dolaşmakta ve müzakerelerin neticelenmek üzere olduğu söylenmektedir.

Harp Şiddetle Devam Ediyor

Canghay, 5 (A.A.) — Muharebe, mütemadiyen artan bir şiddetle devam etmektedir. Japonlar Çinlilerin şiddetli mukavemetlerine rağmen Lotien'den garp istikametinde ilerlemekte olduklarını iddia etmektedirler. İddialarına göre Japonlar, Çin müdafaa hattının hayatî noktalarından biri olan Kiyating'e birkaç mil mesafede bulunmaktadırlar.

Çapey'de göğüs göğüse yapılmakta olan muharebeler, gece gün düz devam etmektedir. Birçok telefat vardır. Bu sırada Japon harp gemileri, Paotung'u fasılasız olarak bombardıman etmektedir.

61 inci Çin ordusu kumandanı General Lifuyin, Çensi eyaleti valisi General Yenhsishan'ın emrile ve Şimalî Censi'yi zayi etmiş olmak töhmetile idam edilmiştir.

Frank daha düşecek

Bir isterlin mukabili olan Frank 151 den 170e kadar inecek!

Paris, 5 (Hususî) — İntransigeant gazetesi Fransız frangının fiyatı hakkında dikkate değer bir makale neşretmiştir. Bu gazete şu suretle bir mukayese yapıyor: İngiliz lirası 1931 seensindenberi yüzde 40 nisbetinde bir devalüasyona uğramıştır. Dolar 1933 senesindenberi yüzde 41 nisbetinde devalüasyon geçirmiştir. Fransız frangı 1936 senesinden beri yüzde 50 sini kaybetmiştir. Bu suretle devalüasyon hareketine en sonra başlamış olan frank bu yolda isterlin ile doları geride bırakmıştır.

Berlin, 5 (Hususî) — Paristen gelen haberlere göre Fransız frangının sukutu büyük bir endişeyi mucip olmaktadır. Bir isterlin mukabili olan frangın 170 e kadar düşeceği ve burada istikrar bulacağı tahmin ediliyor.

KURUN — Malûmdur ki piyasanın evvelki günkü vaziyetine göre beynelmilel rayiç bir İngiliz lirası 151 frank idi.

Halkevleri hakkında rapor

Ankara 5 (Telefonla) — Memleketimizin muhtelif vilâyet ve kasabalarındaki halkevlerinde tetkikatta bulunan mebuslarımız Ankaraya dönmüşler ve raporlarını Cumhuriyet Halk Partisi Sekreterliğine vermişlerdir.

Romanyaya karşı paramızın dövizi

Ankara 5 (A. A.) — Romanya ithal rejimi ithalâtçı memlekteler paralarını kuvvetli ve zayif diye ikiye ayırıyor ve dövizi kuvvetli saydığı memleketlerden gelecek mallar için ithalâtçılardan yüzde 38 nisbetinde bir prim alıyordu. Türkiye dövizi kuvvetli memleketler arasına konmuştu. Bu suretle resmî kuru 80 ley olan bir Türk lirası primle beraber 110 ley ediyor ve binnetice Romanyaya ihracatımız ve zaif dövizli memleketler arasına giren rakiblerimiz karşısında vaziyetimiz güçleşiyordu.

Bu vaziyete nihayet vermek için hükûmetimizce yapılan teşebbüsler semeresini vermiş bulunmaktadır. Halen T. lirasının Romen millî bankasındaki kuru alışta 81, satışta 85 ley dir. Salâhiyetli bankalardaki kur ise alışta 84,5 satışta 85 leydir. Yani eski resmî kura yakın bir kur teessüs etmiştir. Bu vaziyetin aşağı yukarı durmuş olan Romanyaya ihracatımızı yeniden temin edeceği ve klirin gin işlemesini kolaylaştıracağı tabiî dir.

Irak Hariciye Veziri

(Üsttarafı 1 incide)

Bu kabulde Hariciye Vekili Dr. Rüştü Aras da bulunmuştur.

Irak Hariciye Nazırı B. Celâl Bayarı da ziyaret etmiş ve B. Celâl Bayar saat 18 de Vezir hazretlerinin ziyaretini iade etmiştir.

Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras akşam Hariciye köşkünde bir ziyafet vermiş ve bu ziyafette B. Celâl Bayar, Riyaseticumhur Başyaveri, hususî kalem müdürü, hariciye siyasî müsteşarı B. Numan Menemencioğlu, hariciye erkânı ve protokol şefi de hazır bulunmuşlardır.

Istanbulun kurtuluşu

(Üsttarafı 1 incide)

Simsiyah yaslı bayraklarla hak ve vicdan kapılarını yumruklamış, dert dimizi dökecek bir insanlık mihrabı aramıştık. Soyulan vücudumuzdan ruhumuzu bir kılıç gibi sıyıran, zulüm oldu. Ölümü göze almadan hayatı kazanmanın imkânsızlığını bize düşmanlar öğrettiler.

Dünyada hiç bir mektep, "zulüm,, kadar uyandırıcı ve bileyici değildir. Zekâyı, ruhu, hızı onun çarkları biler.. Onun kamçıları kanatlandırır.

Bu uyanıştan sonradır, ki Türk kendi fermanını, kendi süngüsü ile siyasî ufuklara yazdı. Topraklarını top alevlerile aydınlattı. Bini birle yendi, varı yokla ezdi, başarılan şey, gerçekten büyüktü. Tarihte eşi yoktu. Kanımıza susamış düşmanlarımız bile, bu zaferin parıltısına hınçlarının gölgesini düşüremediler.

O zaferler destanı ta Hind sularında, Nil kıyılarında alkışlanarak okundu.

Bunu örnek tutanlar çoğaldı. Bizim İstiklâl Savaşımız, ruhlarda adeta yeni bir "İnkılâbıkebir,, uyanışı yarattı. Yarınki tarihçiler dünya sımasında bu uyanışın bütün izlerini görüp yazacaklardır.

Yalnız şunu da unutmayalım, ki alkışladığımız, kutluladığımız bayram, bir kurtuluş şenliğidir.

Kurtuluş ise, kaybedilen bir değerin tekrar kazanılmasından doğan bir sevinçtir ve bu sevinç, iki kere kıymetlidir. Çünkü, onda hem bir zafer neşesi, hem de geçmiş esirliği hatırlatan uyandırıcı bir mana vardır.

Emniyet müdürlüğü

(Üsttarafı 1 incide)

mobil şoförlerinin de ayni şekilde cezalandırılması da bildirilmiştir.

At arabalarının çoğaldığı da görülmektedir. At arabası ile yolları kapayanlarla hızlı sürenler de cezalandırılacaklardır.

At arabalarının tekerlekleri, yaya kaldırımı yalayarak gidecek ve motörlü vesaite daima yol verecektir. At arabaları yük taşırken ağır gitmesi lâzımgelen vesait olduğundan arabacıların birbirini geçmek için arabalarını koşturması da memnudur.

Bu gibi hareketler de polisce takip edilecektir.

Belediye yasakları bir intizam meselesi ve bir şehir işi olduğu için belediye zabıtasına taallûk eden işlerde kim olursa olsun istisna edilmiyecektir.

Şehrin haricinde Florya ve Maslak yolları gibi yerlerde polis karakolları tesis edilmiştir.

Motosikletli polislere de otomobillerin seyri seferlerine ait olmak üzere icabeden emirler verilmiştir.

Geceleri lâmbaları söndürüp birbirlerine yol vermeyen otomobillerin şoförleri de bilhassa takip edilecektir.

Şehir dışında lâmbasız at arabası sürmek de memnudur.

Dün bu mesele hakkında kendisile görüşen bir muharririmize Emniyet direktörü B. Salih Kılıç şunları söylemiştir:

" — Bütün belediye kararlarında bütün polis harekete geçecek, yasaklar bütün polis kadrosu ile daima takip edilerek İstanbulda bu iş artık istikrar bulacaktır.

Bütün polisi şehrin intizam hareketlerinde ve belediyece verilecek kararların tatbikinde, devamlı olarak kullanmak için tertibatlı bulunuyoruz.,,

Filistinde isyan şiddetleniyor

Londra, 5 (Hususî) — Musuldan petrol nakleden borularda müfrit Araplar tarafından tahribat yapılmıştır. Muhtelif noktalarda telefon ve telgraf hatlarına suikast olmuştur. Ramle'de yollar üzerine taşlar konmuş ve nakliyat vasıtaları üzerine ateş edilmiştir.

Tefrika Numarası : 25 Yazan : Niyazi Ahmed

"Tercüme ve İktibas hakkı mahfuzdur,,

Bursa Zelzelesi

Şehir yıkılıp mahvolmuştu İstanbulun bundan haberi bile yoktu

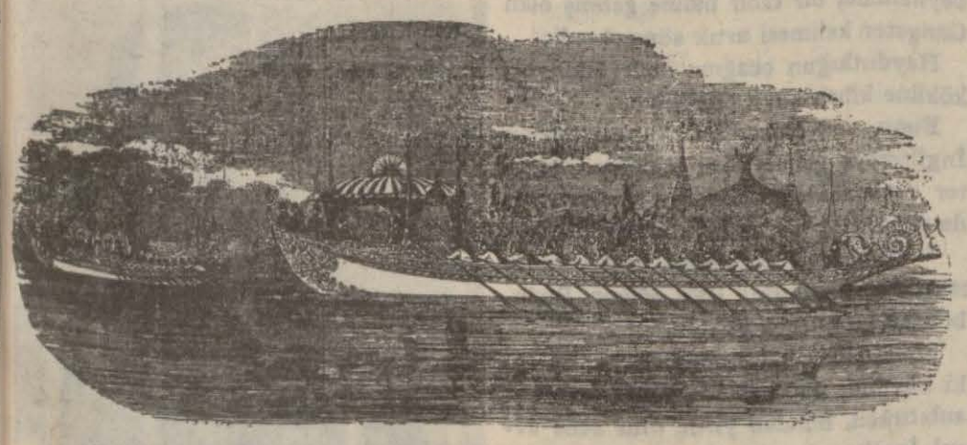

Bursada zelzele olurken İstanbulda hükûmet ricali devlet kayığı ile sefaretler arasına mekik dokuyordu...

— Git, Rüştü paşayı gör. Kendisini Arabistana göndermek istiyorlar. Benim rızam olmadığını söyle.

Reşid paşa bundan sonra padişah Mecide gitti. Söz arasında Rüştü paşanın Arabistana gönderilmek istendiğini, bunun doğru olmadığını, Rüştü paşanın İstanbulda bulunması faydalı olduğunu bildirdi.

Bunun üzerine Mecid gizlice Rüştü paşaya haber gönderdi:

— Arabistana gitmesin.. Cebir ederlerse ben kendisini himaye ederim.. dedi.

Kıbrıslı Mehmet paşa meclisi vukelâda Rüştü paşanın gitmek istemediğini duyunca kan beynine sıçradı:

— Rüştü paşa eğer gitmezse, nefyolunmalıdır.

Diye bağırdı.

O vakit Reşid paşa ayağa kalktı:

— Yok.. dedi. Bir adamın mücerret itizar ve istifası üzerine nefyine kadar giderek baba hürriyeti sedememem, dedi.

Kıbrıslı bu söz üzerine fena bozuldu. Hiçbir cevap vermedi.

Cevdet paşa bu hadiseleri kaydettikten sonra diyor ki:

"Hasılı kelâm olvakit zimamı devlet Reşid paşanın yedinde olup zaman ise pek karışık olduğundan paşa birçok müşkülâtı politika ile meşgul olduğu halde bir taraftan dahi husema ile uğraşmakta idi. Fransız elçisi dahi anın aleyhinde bulunmakla bazı müşkülât çıkarmakta idi.,,

Silistrede harp devam ederken İstanbulun memleket işlerinde ne derece rolü olduğunu anlayabilmek için burada bir misal vermekten kendimi alamıyorum. Yurdu tehdid eden bir harbe başlamış olan milleti idare edenler memleket işlerine bigane kalmıyorlardı. Fakat Türkiyede birçok vasıtalar mevcud bulunmuyordu.

Bursada müthiş bir zelzele olmuştu. İstanbulun yanıbaşında bulunan bu zelzeleden Ceridei Hâvadis gazetesi bir ay sonra şöyle bahsediyordu:

"Mahı sabıkın yirmi altıncı perşembe gecesi saat biri çeyrek geçerek Dersaadet ve havalisinde şiddetli bir zelzele vuku bulup haylica sürdükten sonra yarım saat mürurunda yine bir defa hafif hareketi arz vukuiyle biddefat hareket eylediği duyulmuş ve nısfılleylde ve sabahleyin def'a def'a yine vukubulmuş ise de irası mazarrat eylediği görülmemiş idüğü anlaşılmıştır. Leylei mezkûrda yine saat biri çeyrek geçerek Bursada vukuundan bir iki dakika evvelce yerin altından bir sadayı müthişe duyulup pek şiddetli bir zelzele olmuş ve ondan sonra yirmi dört saat kadar ardı kesilmiyerek sarsılmadan hali olmamış ve esnayı zelzelede dağdan taşlar koparak düşmekle ahşap binalardan bazısını tahrip ederek ateş zuhuriyle yangın olmuş hayli ziyan ve telefat ve dört yüz elli nüfus kadar vefiyat vukubulmuştur."

Şimdi bir de Cevdet Paşayı dinleyelim:

Cevdet Paşa neşredilmemiş "Tezakiri Cevdet" adlı eserinde bu zelzeleyi şöyle anlatır:

"Mahmud Nedim Paşa Sayda valisi olduğu gün tesadüfatı garibeden olarak bir hareketi arz vukubuldu. Şöyle ki ol gün hariciye dairesinden çıkıp huzuru âliye giderken gayet şiddetli bir zelzele vukua geldi.

"Küttabın kimi kâğıt ve kalem ve kimi mizraklı veya kalemtraş elinde olduğu halde Babıâli meydanına uğradılar. Davudpaşa camiinin cemaat yerinde iki kubbesi indi ve bir hayli kârgir binalar sakatlandı. Kârgir hanelerin bazılarında da birçok odalar yıkıldı.

"Kale duvarlarının bazı mahalleri ayrıldı. Herkes vale ve hayran kaldı.

"Kırk elli dakika mürurunda saniyen ve ondan on beş dakika sonra salisen bir hafif zelzele vukubuldu. Ol günün gecesinde dahi arasıra zelzele vukubulduğu gibi ferdası perşembe günü dahi iki defa zelzele oldu. Bunlar gerçi hepsi hafifçe geçti ise de tekrar ve tevalisi hasebiyle halka azim havf ve dehşet geldi.

"Bursada mezkûr çarşamba günü saat yedi buçuk kararlarında hava gayet berrak iken birden bulutlar zuhur ile gök yüzü kararadı. Dört taraftan rüzgârlar eserek ve şimşekler çakıp yağmur yağarak misli görülmedik fırtınalar zuhur etmekle beraber yan taraftan bir kara bulut peyda olarak on dakika kadar evvel öyle karanlık olmuş ki kâtipler yazı yazamaz olmuşlar ve bu arada öyle şiddetli bir saika düşmüş ki ahalii memleket batıyor sanmışlar.

"On dakika sonra yani saat dokuzu çeyrek geçerek hareketi arz başlayor. Otuz saniye kadar sürmüş. Ol hal de ahali bulundukları yerlerden çıkıp kaçmağa yüz tutmuşlar ise de yürürken yokuş yukarı çıkıyor gibi bir hale gelerek ne yapacaklarını ve nereye gideceklerini şaşırmışlar.

(Arkası var.)

Para borsasında

İstanbul borsasında dün birinci tertip Türk borcu tahvilleri 13.62 den açılmış. 13.70 de kapanmıştır. İkinci tertip Türk borcu tahvilleri üzerine hiç bir muamele olmamış. Ergani tahvilleri 96.25 den. Anadolu demiryolu tahvilleri 39.50 den Sivas Erzurum tahvilleri 99 dan muamele görmüş, bir İngiliz lirasına Merkez Bankası tarafından 628 kuruş tesbit edilmiştir.

Dün Londra borsasında bir İngiliz lirası 150.28 frankta açılmış. 150.06 frankta kapanmıştır. Dün de bu suretle 44 santim bir fark göstermiştir.

Altın borsa haricinde dün 10.57 de açılmış. 10.58 de kapanmıştır.

Konservatuvara alınacak talebeler

Konservatuvara talebe olmak üzere müracaat eden 298 talibin deneme imtihanları yapılmış. bunlardan 85 şi kabul edilmiştir. Mektepte tedrisata başlanmıştır.

İç Bakanımız Umurbey köyünde

Umurbey (Hususî) — İki teşrini evvel cumartesi günü akşamı İç Bakanımız Şükrü Kaya ve Bursa valisi Şefik Soyer köyümüze gelmişler, muhtar, Parti, Kooperatif asbaşkanı, baş öğretmen vekili, ve köylü tarafından sevinçle karşılanmıştır.

Vekil bir müddet halk arasında o turmuşlar. Muhtar Faik Arıdilden köy, köyün nüfusu, köy bütçesi, yapılacak işler, ziraî durum, zeytincilik ve satışları, yeni mektep binası, Celâl Bayar içmesuyu tesisatı ve çeşmeler hakkında malûmat almışlardır. Üç çeyrek saat süren bu tetkikatı ve görüşmeyi müteakip köy okuma salonunu, Parti, Kooperatif, mektep binalarını, köyün iç meydanlarını gezmişlerdir.

Bu arada: Resmî talim ve terbiye den başka uzun seneler hususî tahsillerine de ehemmiyet vermek suretile memlekete kıymetli vekil değerli generaller, doktorlar, bir çok idare adamları yetiştirmeye hizmet eden ve o vakitler üç muallimli rüşdiye başhocası olan muhtelif lisanlara vakıf, büyük âlim Celâl Bayarın babası müteveffa Abdullah Fehminin oturduğu ev, ve hayatını Gazi prensiplerine vakfeden Celâl Bayarın doğduğu bu ev Şükrü Kayaya gösterilmiş, bazı direktifler alınmıştır.

Akşam yaklaştığı için köyün elektrik lâmbaları da yanmağa başlamış, Bay vekil gerek Celâl Bayar şosesinin gerek köy intizam ve temizliğinin yerinde olmasından dolayı muhtara teşekkür etmiş, Cumhuriyet meydanının ve caddelerin daha fazla düzelmesini teminen köye ve köyle re bir mimar veya mühendis gönderileceğini vait buyurarak sürekli alkışlar arasında ayrılmışlardır.

ALİ ÖZKAN

Çekoslovakya Baş konsolosu

Çekoslovakyanın İstanbuldaki baş konsolosu Dr. Preger, iki ay mezuniyetle memleketine gitmiştir.

Gelinceye kadar baş konsolosluk işlerini, konsolos muavini B. Harting görecektir.

Konduz boceği ihraç edeceğiz

Roma ticaret ataşemiz, kunduz böceğinin tababet âlemindeki ehemmiyetini gözönüne koyarak bu böceğin ihraç imkânlarının faydalı olacağını bildirmiştir.

Kunduz böceği memleketimizde bilhassa cenup vilâyetlerinde ve garbî Anadoluda bol miktarda bulunmaktadır. Yalnız bu böceğin toplanıp ihracı bir meseledir.

Bir kadın tevkif edildi

Cibalide dostu Abdülkadir ile beraber oturan Adile isminde bir kadın, dün Abdülkadirin evde olmamasından istifade ederek, öteberi eşyayı çalmış, evden kaçmıştır.

Eve gelince hırsızlığın farkına varan Abdülkadir, polise müracaat ederek Adileyi yakalatmıştır. Adile dün Sultanahmed 2 inci Sulh ceza mahkemesi kararile tevkif edilmiştir.

üniversite yarın merasimle açılıyor

Yeniden 27 Doçent alınacak

Üniversitede önümüzdeki perşembe gününden itibaren derslere başlanacaktır. Şimdiye kadar muhtelif fakültelere kaydolan talebe sayısı evvelki yıllara nazaran daha fazladır.

En fazla müracaat her yıl olduğu gibi bu yıl da hukuk fakültesine yapılmıştır. Bundan sonra sırasiyle Tıp, fen, edebiyat ve iktisat fakülteleri gelmektedir.

Üniversitede kayitler bu ayın sonuna kadar devam edecek ve gelecek talebelerin hepsinin arzuları yerine getirilmiş olacaktır. Hukuk fakültesinin birinci ve ikinci sınıflarının da bu yıl çok kalabalık olacağı tahmin edilmektedir. Bu sınıfların dershaneleri daha büyük odalara alınacaktır.

Yarınki merasim

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Üniversite törenle açılacaktır. Törene sabah saat onda Üniversite konferans salonunda başlanacaktır. Evvelâ Üniversite rektörü Bay Cemil Bilsel bir söylev verecek, evvelki yıllarla bu yıl arasındaki randmanı mukayese edecek ve yeni yıl ders faaliyeti etrafında izahat verecektir. Bundan sonra fen fakültesi riyaziye profesörlerinden profesör Bay Fonmizez türkçe olarak ilk dersi söyliyecektir.

Yabancı profesörler türkçe ders verecekler

Üniversite yabancı profesörler talimatnamesi ahkâmına göre; profesörler üniversitede ders vermeğe başladıklarından üç yıl sonra dersleri ni kendi dillerile değil, türkçe olarak vereceklerdi. Fakat geçen yıl bu müddet bir yıl daha temdit edilmişti. Yabancı profesörler bu yıldan itibaren türkçe dersi verme şeklini tatbik edeceklerdir.

Üniversite profesörler kadrosu

Vniversitenin profesörler kadrosu yüksek tedrisat direktörü Bay Cevdın iştirakile yapılan bir toplantıda hazırlanmış bulunmaktadır.

Bu yıl Üniversitede açılan yeni kürsülerle Üniversiteden ayrılan profesörlerin yerine dört yabancı profesör daha getirilecektir.

Bunlardan hayvanat profesörü B. Kasvik evvelki gün şehrimize gelmiştir. İşletme iktisadî profesörlüğüne tayin edilen Alman Üniversitesi profesörlerinden Bay İzak bir iki güne kadar gelecektir.

Bunlardan başka gelecek olan iki profesörden biri Radyoloji diğeri de Astronomi profesörüdür.

Yeni alınacak Doçentler

Üniversitenin muhtelif fakültelerinde açık bulunan doçentliklere 21 doçent alınacaktır. Bunlardan 9 u, tıp, 4 dü fen, 2 si hukuk, 2 si iktisat üçü de edebiyat fakültesinedir.

Müracaatler tetkik edilmektedir.

Doçentlerin imtihan işi

Doçentlerin ihtihana girme işleri etrafında yaptığımız tahkikata göre şimdiye kadar imtihana 15 doçent girmiştir. Bundan başka henüz imtihana girmeyen 10 doçent vardır.

Üniversitede yeni ders yılını bir söylevle açacak olan Rektör Cemil Bilsel

Bunlardan bir kısmı askerlik dolayisile imtihan zamanının uzatılmasını istemektedir. Rektörlük bu durumu dikkate alarak üzerinde tetkikler yapmaktadır.

Asistanlık işleri

Tıp fakültesinde bu yıl boş on kadar asistanlık vardır. Asistanlık işleri le Tıp fakültesi dekanlığı alâkadar olmaktadır.

Avrupaya gidecek Üniversite talebesi

Hukuk fakültesinden Avrupaya bu yıl dört talebe tahsile gidecektir. Bunların imtihanları bu ayın nihayetinden itibaren yapılmağa başlanacaktır.

Bundan başka maliye bakanlığı hesabına da Avrupaya giden talebenin imtihanlarına 14 birinciteşrin den itibaren başlanacaktır.

Cağaloğlu orta okulu

Cağaloğlunda açılan yeni orta okulun talebe kayit işlerine devam edilmektedir.

Okul tamiratının önümüzdeki perşembe gününe kadar yetiştirilmesine çalışılmaktadır.

Fakat bu müddet zarfında tamir işinin bitmesi kabil olamıyacağı için okulun açılması bir kaç gün daha tehir edilecektir.

Akayın yeni tarifesi

Akayın sonbahar tarifesinin tatbikine başlanmıştır.

Yeni tarifede öğle ve akşam postaları azaltılmış, gerek Büyükadadan gerekse köprüden kalkan son vapurlar daha erken saatlara alınmıştır.

Bundan başka evvelce köprüden 19.15 de yapılan Heybeli doğru postasının, saat 19 de kaldırılması, bu saatte dükkânlarını kapamak mecburiyetinde olan kimselerin şikâyetini mucip olmuştur. Tam saat 19.30 köprüden adalara bir vapur varsa da, bu vapur bütün adaları dolaşmakta olduğundan bu gibi esnaf ve tüccar beyhude yere vakit kaybettiklerini iddia etmektedirler.

Akay idaresi, bu hususta yapılmış olan müracaatı tetkik etmektedir.

Tramvay yollarını kim tamir edecek

Belediye, tramvay hatlarının geçtiği yollar üzerindeki parke kaldırımların tramvay şirketince tamir edilmesi için şirkete tebliğatta bulunmuştu.

Tramvay şirketi bunlardan bazılarının tamirinin belediyeye aid olduğunu ileri sürerek yapmamaktadır.

Bu yüzden belediye ile şirket arasında ihtilâf çıkmıştır.

Bina vergisi tahsilâtı

Bina vergisi geçen sene haziranda Belediyeye geçmişti. Belediye teşkilâtı tarafından yapılan tahsilât neticesinde tahsilâtta bu sene yüzde yirmi nisbetinde fazlalık elde edilmişti.

Bogazda yeni bir geçim yolu

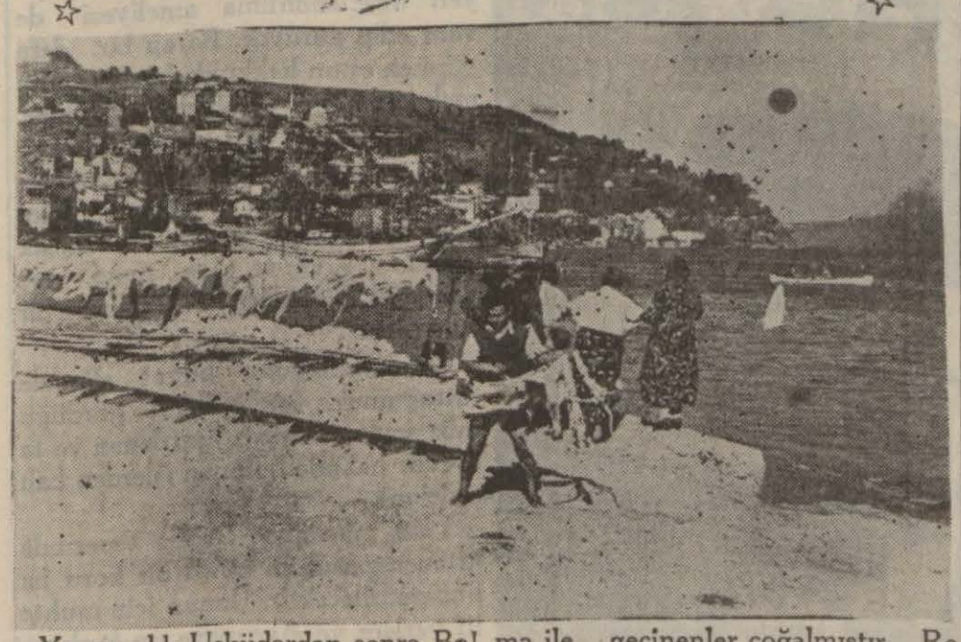

Yazmacılık Usküdardan sonra Boğaziçinde de halkın fazla meşgul olduğu bir ticaret haline geldi. Bilhassa rüzgârlı yerler ve deniz kenarları tercih edildiği için Büyükderede yazma ile geçinenler çoğalmıştır. Resimde sahile nasıl yazma serildiğini ve yazma kurutulduğunu görüyorsunuz.

Ankara iş, siyaset ve sayfiye şehri

Onümüzdeki sene sergi binası arkasına büyük bir park ve 50,000 metre murabbaında bir havuz yapılacak

Ankaranın umumî görünüşü..

Yazan :
EMİN Karakuş

Ankarada imar faaliyeti Atatürkün birincikânun 1921 de Ankara ya ayak basmasiyle başlar. O gün den bugüne kadar açılan caddeler, yapılan evler, kurulan yeni mahalle ler, her gün biraz daha gelişen ve güzelleşen parklar kısa bir zamanda en fazla iş yapmanın ne demek oldu ğunu açıkça göstermektedir. Bu son sene zarfında inşaat ve imar faaliyeti artık had bir dereceye varmış gibi dir.

Şimdi yollardan başlayarak bu işleri birer birer gözden geçirelim:

YOLLAR — Hazırlanan proje ye göre Ankaranın bütün ana cad deleri ve işlek sokakları tamamen as falt olacaktır. Bugünlerde inşası bi tecek olan Ulus meydanı — Musiki öğretme okulu arası Ankaranın en işlek yoludur. Cadde şimdi tabii ge nişliğini almış bulunuyor.

Emniyet abidesinden başlayıp fi danlıktan geçerek Cebeciye giden yolun da pek yakında asfalt olarak inşasına başlanacaktır. Bu suretle Emniyet abidesi bir taraftan Cebeci ye bağlanacak, diğer taraftan bir ko lunu çiftliğe kadar uzatmış buluna caktır.

Çankırı caddesi daha düne kadar pek iptidaî bir haldeydi. Her iki ta rafta sıralanan ayakkabı tamircileri, köfteciler, yıkık basık kulübelerle do luydu. Bugün oradan geçerseniz es ki caddeyi göremezsiniz. Barakalar, kulübeler kaldırılmış onun yerine modern evler, apartmanlar, garni zonlar yapılmıştır. Son zamanlarda askerlik şubesi yakınında bir de lise binasını yapılması takarrür etmiştir. Bu cadde Keçiörene, Baraja kadar ayni şekilde devam ettiği ve bir ta raftan da Çankayaya kadar uzandı ğı için halkın mesire yerlerine olan ihtiyacı bakımından çok mühimdir.

BİNALAR — Devlet mahallesi kurulalı henüz dört beş yıl oluyor. O gün başlayan imar faaliyeti bu gün ayni enerji ile devam ediyor. Hatta her gün biraz daha artıyor. Yeni çizilen bir programa göre gümrük ve inhisarlar vekâleti ile emniyet abidesi arasına adliye vekâleti yapı lacaktır; binanın plânları tasdik edil mek üzeredir; Nümune hastahanesi nin arka tarafında bir çok evler ve dükkânlar hep sıhhiye vekâletine geçmiştir. Şimdilik erkek lisesi yıkılacak, onun yerine Tıp fakültesi, kliniker, lâboratuvarlar inşa edilecektir. İsmet Paşa Kız enstitüsünün sol tarafında köprüye doğru olan kısım düzeltiliyor. Tarih coğrafya — Dil fakültesi buraya yapılıyor. Gelecek yıl tedrisata burada başlanacaktır; kız enstitüsünün, kız lisesinin, tıp tarih coğrafya — dil fakültelerinin birinci orta okulun ve siyasî bilgiler okulunun ve yine bu mıntakada yapılacağı söylenen hukuk fakültesi nin inşası burasını bir kültür mahallesi haline getirecektir. Bugün Ankarada okuyup yazma bilenlerin miktarı yüzde 55 tir ve talebe mevcudu da diğer vilâyetlere nisbetle bir hayli fazladır. Her yıl bir orta okul daha açılıyor, bir fakülte daha kuruluyor. Bu bakımdan Ankara ayni zamanda bir kültür ocağı haline getiriliyor.

İsmet Paşa Enstitüsünün önün yürüyünüz. beri tarafta tayyare kuden Ulus meydanına doğru biraz rumunun arkasında bir de tayyare mektebi binası göreceksiniz; bunun da yanıbaşında stüdyonun makinelerı getirilmek üzeredir. İsmet Paşa kız enstitüsü, Etnoğrafya müzesi, Halkevi, Tayyare kurumu ve stüdyo arasında kalan bu geniş sahada bir park olacaktır. Ankaranın tam merkezinde olan bu parkın istasyona karşı manzarası, temiz havası ile mükemmel bir dinlenme yeri haline getirilecektir.

MESİRE YERLERİ — Ankarada mesire yeri yok derler. Bu, çok yanlış bir kanaattir. Ankarada eğlenmek mi istiyorsunuz? Vakit geçirecek o kadar güzel yerler var ki. Bir eğlence yerinde aranan ilk şey ağaçlık ve bahçeliktir. Bu bakımdan çiftlik artık sadece çiftlik olmaktan çıktı; tam manasiyle bir mesire yeri haline geldi, bir orman oldu.

Sayısı on binleri aşan ağaç sayısına bir o kadar daha ilâve edilerek genişletiliyor. ağaç dalgaları Terbiye Enstitüsünü aşarak şehre çarpıyor.

Dün bir bozkır olan bu tepeler bu gün hayabanları ile, yüzme havuzlariyle, gazinoları ve bira fabrikalariyle bir cennet haline gelmiştir. Her pazar günü kafasını biraz dinlendirmek isteyen bir hemşehrinin aklına ilk gelen şey Orman Çiftliğine gitmektir. Gayet ucuz tarifelerle muntazam işleyen banliyö trenleri Çiftliği Ankaranın bir kenar mahallesi haline sokmuştur.

Baraj Çiftliğe rekabet ediyor. Ulus meydanından Ziraat Enstitüsünün yanından geçen yola doğru bir bakınız, gözünüzün alabildiğine uzayıp giden tertemiz, geniş bir yol işte bu yolun ta öbür ucunda muazzam, müheykel bir varlık; Baraj, gölün etrafı tentene gibi işlenmiştir. Yukarı sırtlara doğru mütemadiyen ağaçlandırılma ameliyesi devam edip duruyor. Barajı bir defa görmek onun hakkında bir fikir edinmek için kâfidir. Göl içinde kayıklar, motörler işletilecek; sunî adalar vücuda getirilerek bir deniz manzarası verdirilecek. İnsan kudretinin neler yapmaya kadir olduğunu biz ancak burada görüyoruz. Gök mavi, yer yemyeşil, kulaklarımızda hafif bir su şırıltısı.

Bu anlattıklarım bizzat elimizle tuttuğumuz, gözümüzle gördüğümüz şeyler. Birazda hazırlanan ve tasavvur halinde bulunan işlerden bahsedelim:

Plân mucibince Deliler tepesinde ki su deposunun etrafı bir koru haline getirilecektir. Bunun için muhtelif yerlere ve Avrupaya on binlerce ağaç sipariş edilmiştir.

Her türlü tesisat ve tenviratını ikmal için büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Telsiz istasyonu yanında yeni bir mezarlık yapılıyor Etrafı tamamen duvarlarla çevrilmiş, içerisi muhtelif kokulu ağaçlarla süsleniyor; mezarlık değil, bir park inşa ediliyor.

Devam edelim: Önümüzdeki sene içinde Sergi binası arkasındaki geniş saha kültür parkı oluyor. Tam ortada 50 bin metre murabbaı genişliğinde bir havuz bulunacak, etrafı anfiteatr şekilne sokularak bir ağaç deryası haline getirilecek; bazı yerlerinde iki üç metre derinliğe sahip olan gölde mehtap âlemleri yapılacak, sahilde oturup ağaç hışırtıları arasında ta uzaklardaki kayıkta saz sesleri dinleyeceğiz!„

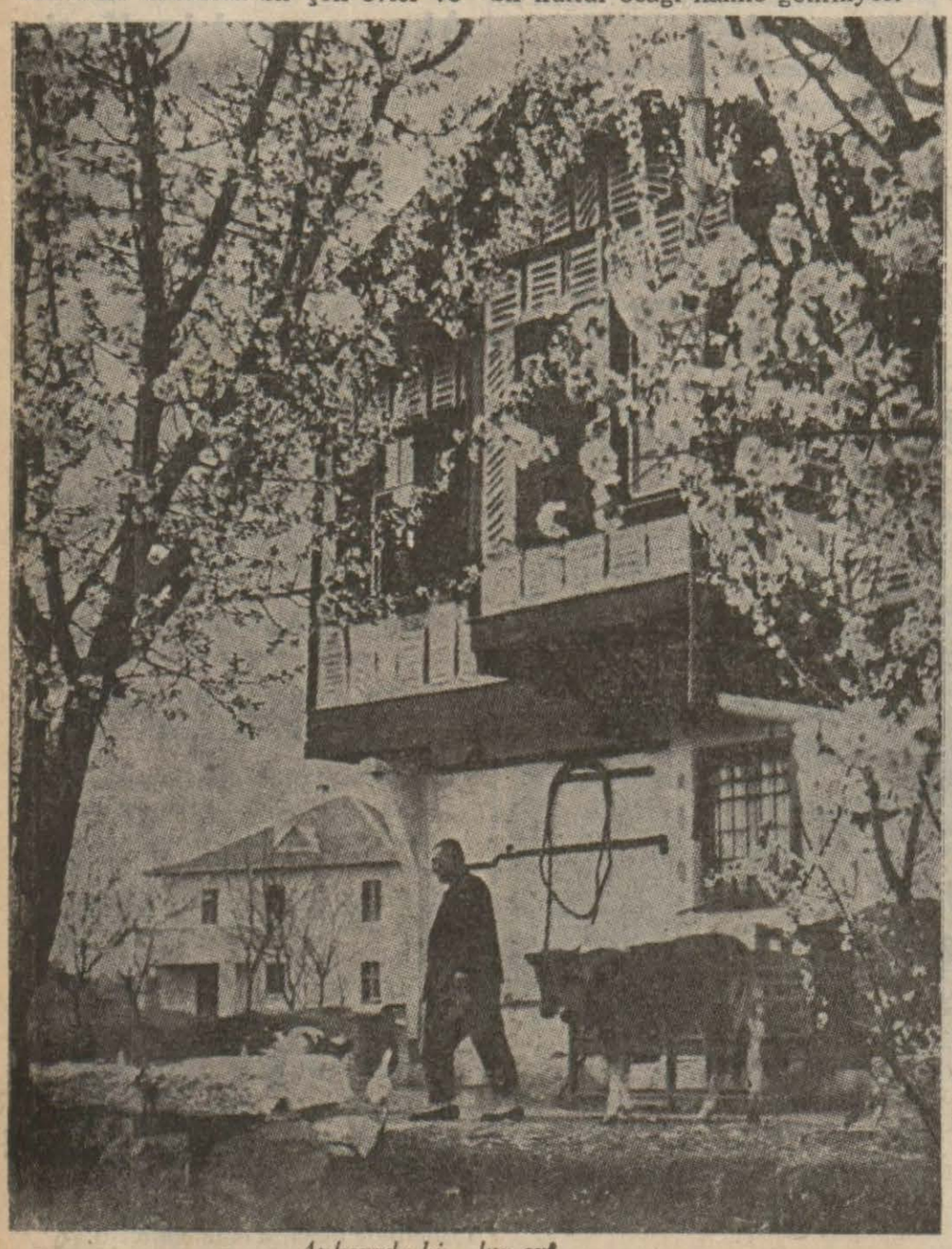

Ankarada bir kır evi.

Azılı haydutlar

Amerikada bulunanların hepsi hapishaneye atıldı

Hapishaneden yeni çıkan bir haydut, namus ve doğruluk en iyi siyasetmiş, geç anladım, diyor

Amerikada haydutluk iflâs ediyor. beynelmilel bir tabir haline gelmiş olan Gangster kelimesi artık sönmektedir:

Haydutluğun ocağına incir dikiliyor, köküne kibrit suyu dökülüyor.

Bunu, son zamanlarda Amerikadan İngiltereye gelmiş olan eski bir Gangster söylemektedir. Londra gazetelerinde neşrettiği bir makalede, diyor ki:

"— İnanmız ki hakikat böyledir, Amerikada haydutluk iflâs ediyor, Bunu, benden iyi bilecek yoktur,"

Şimdi ıslâhı hal etmiş bulunan bu eski haydud, makalesinde kendi hayatını anlatırken, bundan yirmi otuz sene evvel İngiltereden hicret ettiğini söylemektedir.

Orada evvelâ küçük bir hırsızlık yapmış, sonra büyük bir çetenin teşvikiyle bir mücevherci dükkânı soyanlar arasına katılmış, Polisçe yakalanmışlar, Beş sene hapis yemiş, Fakat hapishanede iyi hareket ettiği cihetle kendini üç buçuk sene sonra bırakmışlar.

Fakat kendisi henüz ıslâh olmamışken, yine büyük haydut çetelerine iltihak etmiş

Eski haydut, o zamanlar Amerikada hüküm sürmekte olan haydutlar sal tanatını şöyle anlatmaktadır:

"— Haydutlar, zırhlı otomobillerde geziyorlardı, Krallar gibi yaşamaktaydılar, Diğer bir tabirle anlatayım: Bunlar, eski devirlerin korsan kaptanlı gibi idiler, Sanki, basübadelmevte uğramışlar, yeniden aramızda yaşayorlardı,"

1910 senesinden mütarekeye kadar, çetelerin arasında, kan davaları görülürdü, Her çete bir diğerini yok etmeğe çabalardı, Fakat 1922 senelerinde, bütün çete reisleri, kuvvetin birleşmekte olduğunu anladılar; ve birleştiler, Amerikada ilân edilen içki memnuiyeti onların ekmeğine yağ sürdü, Kaçakçılığa başladılar, Boyuna para yığıyorlardı.

Bunlar şimdi nerede diye soracaksınız? Size söyliyeyim: Çoğu, hapishanededir Bazıları da ölmüşler, Geri kalanları ise, korku içinde gizleniyor, sesleri soluklarını çıkarmayorlar,

Bugün ortada ancak birkaç çete vardır.

Ama diyeceksiniz ki, onlar, bir suç işledikten sonra derhal otomobillerine atlayıp sıvışıyorlardı! Evet,, Sıvışıyorlardı, Fakat şimdi, merkez zabıtasının telsizle teçhiz edilmiş otomobil müfrezeleri elinden bir şey kurtulmayor,

Bu zabıta evvelâ, ateş ediyor, sonra sorguya çekiyor, Hepsi de, birinci nevi nişancıdırlar.

Meselâ, Con Dillinger'in akibetini ele alınız, Herif, sinemadan çıkar çıkmaz kendisini nasıl yakaladılar, Dillinger, kendisini kimin vurduğunu bilemeden gitti, İşte bu zamandandır ki Amerika haydutları, artık saltanatlarının yıkılmış olduğuna kanaat getirdiler,

Bugün en zorlu Amerikan haydudu bile zabıtadan ürküyor,

Bugün Amerikada hâlâ cinayetler yapıldığını görüyoruz, Fakat bunların hakikaten eski usul haydut çeteleri tarafından ika edildiği isbat olunamaz, Bazı çılgın delikanlılar bu cinayetleri işleyorlar, Bazı budalalar,,,,, Eski devirlerde haydut çetelerinin cinayet cinayet üstüne işleyip sıvıştıklarını hatırlayan bazı sersem gençler, bugün d aynı şekilde yakayı kurtarabileceklerin düşünerek başlarını belâya sokuyorla

Amerikada vukua gelen cinayetleri bir hesabını çıkarınız, Göreceksiniz k cinayeti işleyen kimseler, ekseriya 17 1 25 yaşları arasında bir takım gençlerdi Kolay para kazanmak ve sevgilileriyl dolaşmak isteyorlar, Bir tabanca alıyorlar, Tenha bir yolda bir otomobil içind bekleyip yol kesiyorlar, yahud bir dü kânı basıyorlar, Fakat ne halt ettikleri ni bilmezken zabıtanın kuvvetli elleri le yakalanıyorlar,

Bugün Amerikada kaçakçılık da kuv vetini kaybetmiştir, Çünkü içki memnu iyeti kalkmıştır, Artık, kim ister odun dan çıkarılmış viskiyi?

İçki memnuiyeti sıralarında o berbat içkiden bir yudum temin edebilmek için dünyanın parası veriliyordu, Ve dünyanın parası verildiği için gizlice istihsal edilerek kuytu meyhanelerde batak hanelerde satılıyordu,

Amerikada, yalnız, keyif verici zehirler kaçakçılığı devam etmektedir Ancak, bu kaçakçılık da eskisi kadar değildir, Amerikaya şimdi en ziyade kaçırılan zehir, kokain, yahud profesyonel tabiriyle 'kar"dır,

Kokain kaçakçılığının tamamen ortadan kalkamamasına sebep, nisbeten nakliyatı kolay olmasındandır, Çünkü hafif bir şeydir, Kokain, Amerikaya en ziyade Büyük Okyanus sahillerinden giriyor, Ekseriya Çinden getirilmektedir,

Kokain, Amerikaya geldikten sonra kaçakçılar, içerisine, gayet ince öğütülmüş tebeşir ve mühim miktarda şeker katarlar, Bu suretle tozu hayli çoğaltıktan sonra pek yüksek fiyatlarla gizlice piyasaya çıkarırlar,

Benim Amerikada bulunduğum zaman fiyatlar şöyleydi:

Meselâ bir kilosunu 15 dolara aldıkları tebeşir ve şeker kattıktan sonra bir kilosunu 100 dolara satmaktaydılar,

Amerikaya kokain iddia edildiği gibi öyle dolma kalemler, saat mahfazaları, ayakkabı ökçelerinde girmezdi, Onlar, büyük valizler içinde geliyor ve ev eşyası dolu gibi duran vagonlar içerisinde naklediliyordu.

Fakat, yukarıda da işaret ettiğim gibi keyif verici zehirler ticareti de aşağı yukarı hızını kaybediyor,

Birçok sunturlu kaçakçılar yakalanmıştır, Şimdi Amerikaya kokainle, eroin gibi zehirler Meksika hududundan girmeğe başlamıştır, „

Fakat ben artık o işlerden el çektim, Amerikanın ve Kanadanın hapishaneleri nasıl yerlerdir biliyorum, Tekrar oralara girmek de istemem, İhtiyarlayorum, Namus, doğruluk en iyi siyasetmiş,,, Geç anladık, fakat ziyanın neresinden dönülse kârdır,"

Kurun abone bedeli başkalarınkinden 500 kuruş daha azdır

Filistinde Araplar

Ingiltere hükûmetine karşı bir "cihadımukaddes„ emi hazırlanıyorlardı?

Filistinde son günlerde cereyan eden çok karışık hâdiseler hakkında dünkü posta ile gelen İngiliz gazeteleri tafsilât vermektedir.

Daily Expres gazetesinin Kudüs muhabiri diyor ki:

"Filistin, bundan üç gün evvel, gözünü açtığı zaman, bütün hududları nın gözaltında, Kudüse giden bütün yollarının kapalı ve telefon hatları nın baştan başa kesilmiş olduğunu gördü.

Anlaşıldığına göre, Filistindeki tethişçi faaliyetini ortadan silmek için, İngiltere kabinesinin verdiği kararlardan sonra bu yolda harekete geçilmiştir.

Son zamanlarda Londra ile Kudüs arasında hayli uzun müzakereler cereyan etmekteydi.

Bugünkü hâdiseler genişleyecek olursa, idarei örfiye dahi ilân edilecektir.

Mısıra gitmek üzere bulunan bir kısım İngiliz askerlerinin Filistinde kalması takarrür ettiği gibi, Mısırda ki İngiliz askerleri de icabında derhal Filistine çağırılmak üzere hazır bulunmaktadırlar.

Bütün İngiliz zabitlerine gerek sivil gerek üniformalı olsun rovelver taşımak hususunda talimat verilmiştir.

Büyük rütbedeki zabitler, kışlalardan ikişer ikişer ayrılmakla mezun durlar. Ancak Avrupalıların oturduğu mahafilde serbesttirler.

Arab bankasının direktörü olup, her sene "Arap yüksek komitesi„ ne yüz bin isterlin vererek siyasî madî müzaherette bulunan Hilmi paşanın tevkifine gidildiği zaman, Hilmi paşa bulunamamıştır.

Bununla beraber, banka direktörü tevkif edilmişler ve Arap komitesine verilen paraların nereden geldiğinin anlaşılmasına yardımı olacağı sanılan mühim vesikalar ele geçirilmiştir.

Bütün gün muhtelif araştırmalar ve tevkifat yapılmış ve polisin ihtarını dinlemeyen bir arap, çurularak öldürülmüştür.

Bugünkü vaziyetin şöyle bir hâdiseden doğduğu anlaşılmaktadır:

Geçenlerde Mısırda İngiliz mahalli komiserinin öldürülmesinden sonra hapsedilen 20 arabın tahliyesi için arablar; İngiliz makamlarına bir nevi "Ültimatom„ vermişler ve İngiliz makamları bu ültimatomu reddetmiştir.

İnanıldığına göre, Filistin polisi, Suriyeye kaçmış olduğu söylenen ve "Kura„ namını taşıyan bir arap mültecinin yakalanmasını Suriye makamlarından rica etmiştir. Bu arap Filistine silâh kaçırıyordu.

* * *

Ayni İngiliz gazetesi birinci sahifesinde büyük puntularla şu izahatı vermektedir:

"Arap yüksek komitesinin İngiltere hükûmetine karşı cihadı mukaddes ilân edilmesi yolunda arapları teşvik etmesi şüphesidir ki, Filistindeki Arap liderlerine karşı bu derece heyecanlı harekete geçilmesini mucip olmuştur.

Binnetice, Arap Yüksek komitesi gayri kanunî bir teşekkül ilân edilip, aralarında Kudüs belediye reisi Dr. Hüseyin Halidî de bulunduğu halde, bir çok arap aza, tevkif edilerek,

Lâğvedilen Arap komitesi reisi Küdüs müftüsü Hacı Emin

Hind denizindeki Seyçeles adasına nefyedilmek üzere İngiliz bandıralı "Suseks„ kruvazörüne alınmış bulunuyor.„

İtalyan Maresallarının seyahatleri

Times gazetesinin bildirdiğine göre, İtalyan erkânıharbiye reisi maresal Badoglionun Macaristana misafir olarak gelişi, ehemmiyetle karşılanmıştır.

Macaristan harbiye nazırı general Röder, erkânıharbiye reisi general Ratz ve hariciye nezaretinin yüksek bir memuru istasyona gelmişlerdi.. Mareşal Badoglio, Macaristana, harbiye nazırı general Röderin misafiri olarak gelmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan İtalyanın Libya valisi Mareşal Balbo bundan üç gün evvel Yugoslavyadan ayrılmıştır.

KISA HABERLER

• Zeytin mahsulü geçen yıllara nazaran bu yıl bereketli olmuştur. Gemlik mıntakasında zeytinin dipleri toplanmağa başlanmıştır.

Yeni mahsul henüz piyasaya gelmemiş olmakla mahsulün bereketli oluşu hakkında piyasaya dağılmış olan haberler çok müsait karşılanmıştır.

• Tarih Kurultayı münasebetile bir müddettenberi şehrimizde bulunan Cumhuriyet SUl .tVZ12,MhCSında F2,ı ö f f Halp Partisi Genel Sekreterlik Bürosu ve Parti Umumi idare heyeti âzalarından ekserisi evvelki gün Ankaraya dönmüşlerdir.

İstanbulda kalan diğer âzalar da yakında Ankaraya gideceklerdir.

• Fakir ve yoksul esnaf çocuklarına kitap dağıtmak üzere toplanmış olan komisyon mesaisine devam etmektedir.

Yardım edilecek çocukların hakiki vaziyetia nlaşıldıktan sonra kitaplar satın alınarak kendilerine verilecektir.

• Belediye istifâk komisyonunun lâğvına karar verilmiştir. Komisyonun işini Belediye merkez fen heyeti ve şubeler yapacaklardır.

• Şehrimizde bulunan gümrük ve inhisarlar müsteşarı Adil Okuldaş dün de tetkiklerine devam etmiş, gümrük başmüdürlüğünde muayene memurlarının bilgilerini artırmak için kurulmuş olan kursa gelerek, gümrük başmüdürü Mustafa Nurinin vermiş olduğu dersleri takip etmiştir.

Kadıköy Halkevinden:

İstanbulun kurtuluş bayramı dolayısiyle bu akşam saat 21 de Evimiz salonunda Bayan İffet Halim Oruz tarafından bu günü anlatan bir konferans verilecektir.

• Veremle mücadele cemiyeti Erenköyünde ki sanatoryoma yeni bir paviyon ilâvesine karar vermiştir. Yeni paviyon 36 yataklı olacaktır.

• Belediyenin yeni olarak yaptırdığı 14 çöp arabası şubelere taksim edilmiştir. Bunların şehir temizliğinde diğerlerine nisbetle daha fazla işe yaradıkları görülürse bütün arabalar bu şekle kalbolunacaktır.

• İstanbul belediye reis muavini Raif Silivriye giderek hazırlanmış olan hayvan sergisini merasimle açmıştır.

• Fen fakültesi P.C.N. sınıfında bir dersten ibka kalan talebeler vekâlete müracaatle ikinci sınıfa devamlarına müsaade istiyeceklerdir.

• Şehrimizde bulunan maliye vekâleti müsteşarı Faik ve Devlet demiryolları umum müdürü Ali Rıza Ankaraya gitmişlerdir .

• İskenderun konsolosluğumuza tayin edilen Firuz dün Akşam Ankaradan Toros katarile memuriyetine hareket etmiş ve İstasyonda Hatayılılar tarafından uğurlanmıştır.

• İstanbul belediyesi sokakların gündüz süprülmesindeki sıhhi mahzuru görerek bundan böyle temizliğin sabaha karşı yapılmasını kararlaştırmıştır.

• Başta, arkada ve omuzda seyyar satıcılığın men'i üzerine ortaya çıkan çeşit çeşit arabalardan mahzurlu görülenlerin ay başından itibaren kaldırılması kararlaştırılmıştır.

• Trakyadaki kalkınma hareketini tetkik'e çıkan dahiliye müsteşarı Sabri seyahatinden dönmüştür. Müsteşar tetkiklerinden iyi intıbalarla döndüğünü söylemektedir.

Kuruna abone olunuz abone ediniz

Cephe gerisinde

Bomba, zehir ve mikrop hazırlayarak

Ölüm icat eden Tehhişçiler

Brest'den Tahtelbahiri kaçıran adamın Meksika ihtilâlinde başlayan macerası

Dünyadaki birçok ihtilâl ve karışıklık hareketlerinin bazan hemen hemen hep ayni adamların eli altından çıktığı görülüyor.

Meselâ, son zamanlarda, Fransayı allak bullak eden Brest'teki tahtelbahir kaçırma hâdisesinde başrolü oynıyan anarşistin Meksika ihtilâlini yapan Pancho Villanın arkadaşı olduğu meydana çıkmıştır.

Meksika ihtilâlini çıkaran ve idare eden Pancho Villa'nın hayatını yine KURUN sayfalarında okuyucularımıza anlatmıştık. Viva Villa ismindeki film de bu ihtilâl kahramanının hayatı ve maceraları üzerine kurulmuştur.

Fransadaki Brest limanında tamirde olan İspanyol tahtelbahiri Franko kuvvetlerine vermek için kaçırma suikastini tertip eden Manuel Orendaein isminde bir adamdır. Bu, Meksika ihtilâlinde ismi Villadan sonra, hattâ onunla beraber gelen bir ihtilâlci ve tethişçidir.

Manuel, ihtilâl esnasında hükûmete ve orduya karşı esir işçileri idare etmiş, onları bir ordu gibi kullanmıştı.

Manuel'in ordusuna silâh ve cephaneyi veren Meksikada hükûmet tarafında kalan petrol şirketlerine rakip olan kimselerdi. Bu suretle, dışardan bir halk ihtilâli gibi görünen bu isyan menfaat icabı para ve cephane ile yardımda bulunan bazı kimselerin beslediği ve tethişçilerin kendi menfaatleri için yaptıkları bir hareketten ibaretti.

Pancho Villa ile Manuel birbirleriyle en iyi anlaşan iki arkadaştı ve bu işte ikisi de zekâlarını bütün incelikleriyle işletiyorlardı.

Manuel'in bulduğu sermayedarlar arasında Rokfeller de vardı. Milyarderden, onun menfaatine göre hareket etmek vadile, epey para almıştı. Rokfeller onlara ileride daha fazla yardımda bulunacağını da söylemişti.

Manuel, petrol kralından aldığı paraları ve vaadi arkadaşına bildirerek:

Brest limanından İspanyaya tahtelbahir kaçırma süikasdini tertip eden Manul

Meksika ihtilâlin yapan Panço Villa

— Harbi kazandığım zaman Rokfellerin menfaatlerine riayet edecek misin? O halde sana da, askerlerine de yiyecek ve para var, diyordu. İşte, evvelâ bir milyonluk bir çek.

Villa, Rokfellerin ve onunla beraber olan diğer bütün petrol şirketlerinin menfaatlerine riayet edeceğini vadetti ve arkadaşının da bu hususlaki iyiliklerini unutmıyacağını söyledi.

Pancho Villa ihtilâli kazanmıştı. Fakat, ayni şekilde ihtilâl yaratmak ve mevkii ellerine almak için diğer rakipler onunla mücadelede devam ediyorlardı. Nihayet, bu mücadelelerden birinde Villa öldürüldü.

Villadan sonra kendisinin de böyle bir akıbete uğrayacağını anlayan Manuel Orendein, derhal Meksikadan ayrıldı ve İspanyaya geldi.

Eski Meksika anarşisti bu sefer İspanyada sakin bir hayata çekilmişti. Bask vilâyetlerinden birinde güzel bir köşk yaptırmış ve orada rahatça yaşamağa başlamıştı.

İspanya İhtilâli Kopunca...

Fakat, İspanyada ihtilâl başlayınca, herkes gibi, ihtilâle iştirak eteğe mecbur oldu: Bu, memleketin tamamen bir hercü merç içinde kaynaştığı bir ihtilâl idi. Bilhassa onun gibi, ihtilâlci ve anarşist olarak tanınmış olan birisinin ya bu tarafa, ya o tarafa iltihak etmesi ve ona göre mücadeleye karışması lâzımgeliyordu.

Manuel Orendaein evvelâ, İspanyada sosyalistlerle birleşti. Esasen kendisi, Meksikada da böyle bir ihtilâl için sosyalistlerle çalışmış olarak tanınıyordu.

Manuelin İrundaki köşkü "İberya anarşi federasyonu„ nun âdeta bir merkezi haline girmişti. Etrafındaki bütün kuvveti, nasyonalistlere karşı, bir ihtilâlci plânı ile hazırlamasını bilen Manuel, orada uzun müddet mukavemet etti.

Fakat İrun'un en son müdafii vaziyette bulunan Manuel Orendaiein, şehir Franko kuvvetleri tarafından alındığı zaman onların arasında bulunuyordu: O zamana kadar, Frankocuların aleyhine çarpışmış olan bu anarşist şef, şimdi onlarla birleşmiş bulunuyordu, çünkü menfaati bugün bunu icap ettiriyordu.

Frankocular kendisini gayet memnuniyetle karşılamışlardı. Çünkü, karışıklık ve ihtilâl işlerinde birçok mahareti görülen bu adamı şimdi kendi ellerinde pek güzel kullanabileceklerdi.

Evvelâ ona Katalonya ile Fransa arasındaki münasebatı kesecek tedbirler almak vazifesini verdiler. Bu işte istenildiği gibi muvaffak oldu...

Bundan sonra kendisine Brest limanında tamirde bulunan ve Valencia hükûmetine ait olan tahtelbahirlerin kaçırılması vazifesi verildi. Bunda da çok hilekâr ve kurnaz bir şekilde hareket etti. Fakat, teşebbüs yarı yolda kaldı ve Manuel bugün Fransada mevkuf bulunuyor.

Mikrop Saçanlar Ve diğerleri..

Manuel Orendaein İspanya ihtilâlinde şu veya bu taraf için çalışan anarşistlerden ve tethişçilerden biri. Onun gibi daha bir çokları var.

Meselâ: İspanyol hükûmetçileri arasında düşman askerlerine salgın hastalıklar salmak için yapılan korkunç aşılardan bahsedildiğini hepimiz işitstik:

Haberi olarak veya haberi olmadan, zavallı bir adama tifo veya uyku hastalığı gibi korkunç âfetlerin mikropları aşılanıyor. Bu mikropları vücudunda taşıyan adam, düşman askerlerinin arasına gönderiliyor. Vazifesi, bazan kendisini de, bu hastalığa tutulup feda ederek, bazan vücudunda en müthiş hastalığın mikroplarını taşıdığından haberdar olmadan, diğer insanlara bu salgın hastalığı salmaktadır.

Bunlar son derece korkunç ve insana nefret veren şeyler. Fakat tethişçilerin bunları yaparken kılları bile kıpırdamayor.

Bundan başka, anarşistlerin daha birçok korkunç teşebbüsleri var ve fena bir sahaya verdikleri zekâları durmadan işleyor. Her

(Sonu Sa. 10 Sü. 3)

Dük ve Düşes Paris sergisinde

Vindsör duku evvelce de haber verdiğimiz gibi Düşesle beraber Pariste bulunmaktadır.

Duk ve Düşes Pariste bilhassa sergiyi ziyaret etmişlerdir. Resimde sergisinin paviyonlarından birini tetkik ederken görüyorsunuz.

Büyük polis hafiyelerinden birincisi :

Pinkertonun Maceraları

Yazan : **Volfgang Haynrih** — Tefrika numarası : **2**

Şerifle karşı karşıya..

O ; fıçıcı delikanlıya adaya ayak basanalrın sevişen bazı çiftler olabileceğini söylüyordu !?

Tilki nehri üzerindeki adada para basan kalpazanlar çetesi

Başlangıç hülâsası :

1849 dan evvelki muhtelif senelerde Edgar Allan Ponun eserlerinde beliren hayalî polis hafiyesi Şövalye Ogüst Düpen, büyük edibin eserlerini, saran bir merakla okuyan gençlerin varlıklarında yererederek, bilhassa bin sekiz yüz altmış üçe doğru kesen kes hakikat sahasına ayak bastı ve massedici bazı varlıkları döne dolaşa, bunlardan en ziyade temsil kabiliyetini haiz bulduğu Allan Pinkertonun varlığında yerleşti. İlk defa 'Amerikada doğan hayalî tip, gene ilk defa 'Amerikada bu suretle en mükemmel bir hazim ve temsille hakîkileşti. 'Allan Pinkerton, gençliğinde fıçı ve sandık yapmakla geçinirdi. İskoçyadan 'Amerikaya hicret edenler, Şikagodan pek uzakta olmıyan Tilki nehri kenarında bir Dandi kolonisi halinde yerleşmişlerdi. Buranın idare âmiri olan ve kısaca "Şerif" unvaniyle tanınan adam, bir sabah kahvaltı ederken, delikanlı Pinkerton içeriye girdi, haylidir aranan kalpazanlar çetesinin izini bulduğunu bildirdi. Şerif, onunla boyuna alay ediyordu:

— Ne acayip lâkırdı bu! Sizin bat tal fıçılarımız ve onların sahte pank notları!

— Evet, evet! Öyle, işte! müsa ade ediniz de sözümü tekmilleye yim! Boyuna sözümü kesiyorsu nuz ve..

— Pekalâ, pekalâ! sabah sabah kulaklarımı boş lâkırdılarla dolduru nuz,, bakalım!

— Boş değil dolu!

— Evet, sizin fıçılarınız gibi!

Genç Pinkerton, bu kabaca alaya aldırış etmeden, anlattı:

— Evvelki gece şenlik gecesi ol duğu malûm! Dün sabah kalktım, kayığıma bindim, kıyılarda odun ara yıp fıçı imalâthaneme taşımak üzere, Tilki nehri boyunca, aşağıya inmeğe başladım. Neh rin ortasında, şimdiye kadar hiç alı cı gözle bakmadığım bir ada mev cut.. Ansızın aklıma bir şey geldi. Kayığı buraya yanaştırıp, rahatça, lüzumu kadar odun toplayabilirdim. Bu düşünceyle kararımı verdim, ka yığımı küçük adanın uygun bir yeri ne yanaştırdım, sım sıkı bağladım ve baltamı omuzuma aldığım gibi, ad nın iç taraflarına daldım!

Genç Pinkerton, bu noktada bir an durarak, idare âmirine:

— Şerif, dedi, bazı yerlerde mu ayyen bir hava bulunduğuna ve bu durgun havada memnu bir şey giz lendiğine hiç dikkat ettiniz mi? Ya ni memnu şeyler gizli bulunduğu hissini uyandıran durgun bir hava nın gayri ihtiyarî sarışını farkettiği niz oldu mu hiç?

Şerif, başını salladı. Fakat, bunun la ne denilmek istenildiğini anlamış görünmesine rağmen, fıçıcı delikan lı ile alay etmekten kendisini alama dı:

— Evet, gerçi benim böyle bir şeyi farkettiğim oldu, oldu ama bu nun fıçıcılık zenaatile alâkası bulun duğunu, bu zenaat icabından bulun duğunu bilmiyordum!

Allan, omuz silkti:

— Fıçıcı olmak, bana beşikten mukadder veya nasip değildi elbet te! Babam, Glaskovda polis çavuşu idi; o, siyasî bir kargaşalıkta canını feda ettiği zaman ben 10 yaşmday dım. Kendisi bu suretle kurban gi dince, bana bir zanaat öğrettiler. Bundan başka eğer genç yaşta evlen miş bir adam olarak Amerikaya ge lirken, Halifaks açıklarında deniz ka zasına uğramasaydım, batan ge miden karaya çıkınca yolum bu çorak muhite düşmez, belki de bu gün sizin şu ücra yuvanızda pinek liyecek yerde Nevyorkta faaliyet gös termekte bulunurdum!

Şerif, kızdı. Bu istihfafı protesto yollu, sözlerle çıkıştı:

— Delikanlı, delikanlı! Toyluk edip te bizim güzel Dandi muhitimi zi hor görmeyiniz! Bu lâkırdıları bı rakıp, şu adada sahiden bir şey gör dünüzse, onu anlatsanız, daha iyi edersiniz!

— İnsan izleri, Şerif!

Şerif, omuzlarını kaldırmakla mu kabele etti:

— Bazı bazı sevişen çiftler ıssız adalara gidip, oralarda yabancılar ta rafından gözetlenmeden, rahatsız e dilmeden başbaşa kalmayı, tatlı tatlı sevişmeği, öpüşüp koklaşmayı itiyat edinmişlerdir. Bu, görülmemiş,.. işi tilmemiş şey olmaktan daha fazla, olağan şeylerdendir, canım! Böyle gizli seyahatçikler, şairanedir; şaira ne hülyalara yol açar!

— Bu hususta pek fazla tecrübe geçirmiş gibi söylüyorsunuz, muhte rem Şerif!

— Hey, kendine gel, delikanlı!. Şey... kiminle konuştuğunuzu unu tuyor görünüyorsunuz, Mister Al lan Pinkerton!

— Yok,... Siz kendiniz pek vakı fane söylediniz de!... Bununla bera ber,..

Allan, gözlerini Şerife dikti:

— Sanır mısınız? Zanneder misi niz, ki adanın 5— 6 yerinde ateş ya kanlar, çalılıklar arasından yollar a çanlar ve balçıkla dalları birleştirip kulübeler kuranlar, sevişen çiftler dir? Buna inanır mısınız siz sahi den?!

Allan Pinkerton, buna ihtimal bi le vermediğini ifade eden bir hareket le, başını geriye attı:

— Hayır, Şerif, hayır! Siz ne derseniz deyiniz. Bence bunlar si zin zannettiğinizden tamamile baş ka türlü bir takım kimselerdir. Ben, bütün adacığı adım adım dolaştım, hemen her tarafta iri iri mıhlı kaba saba ayakkabı izleri seçtim!

Şerif, nihayet imana geldi. Ciddî bir tavırla, şu iltifatı esirgemedi:

— Bana öyle geliyor, ki Allan, siz fıçı yontup çenberlemekten daha başka şeyler de yapabileceksiniz. He le şu acayip adayı bir kaç hafta için göz hapsine almağa girişelim; taras sut edelim!

Bu sabah konuşmasından iki ay sonra, polis, bu adada Tilki nehrinin meşhur kalpazanlar çetesini ensele di. Bu da sırf genç fıçıcı Allan Pin kertonun ikazı sayesinde mümkün olmuştu!

O zamana kadar isimsiz olan bu adacığa, o tarihten sonra bir isim ta kıldı.

"Pinkerton adası,, denilmedi, ha yır.. Dandi fıçıcısı, daha henüz öyle ismi, — küçük de olsa — bir adaya verecek kadar ün salmamıştı. İsim siz adaya "Kalpazanlar adası,, denil mek, yerinde sayıldı!

Fakat, henüz yeter derecede şöh ret bulmamasına rağmen, ne de olsa, Allan Pinkertona o tarihten itibaren artık eski toy ve sümsük fıçıcı nazari le bakılmıyordu. Hiç değilse Dandi muhitinde tanınmış bir adamdı. Ne fıçıya, ne de sandığa ihtiyacı olan kimseler, imalâthanesine akın ediyor lar, sık sık ondan medet umuyorlar dı.

Allan Pinkerton, fıçı veya sandık yapmakla uğraşarak, ter dökerken, şu kabilden suallere muhatap oluyor du:

— Allan, benim atımı aşırdılar. Çalan kim olsa gerek?

— Allan, karım bazan dışarıda fazlaca kalıyor. Nerelerde dolaşıyor acaba?

Allan da Allan! Varsa Allan, yok sa Allan! Gel aşağı Allan, git yukarı Allan! İn, çık, çık, in! Sonra gene...

Ey, ne olacaktı bu böyle? Allan Pinkerton yerinde mi sayacaktı hep? Bütün ömrünce?

(Arkası var.)

Tekirdağlı Hüseyine başpehlivanlık kemeri takıldı

Gayri federe klup müsabakalarında birinci gelen Aksaray takımına da bir kupa verildi

Tekirdağlı Hüseyine Eminönü Halkevi reisi tarafından pehlivanlık kemeri takılıyor..

937 senesi Türkiye baş pehlivanlığını kazanan Tekirdağlı Hüseyine dün Eminönü Halkevinde merasim le kemeri kuşatılmıştır.

Saat on altı buçukta Halkevi spor şubesi azaları, bir kısım sporcu lar, gazeteciler Halkevinin büyük sa lonunda toplanmışlardır.

Halkevi reisi Bay Agâh Levend merasimde bulunanlara teşek kür ettikten sonra Türkiye baş pehlivanlık müsabakalarının hazırla nan program dahilinde her sene tek rar edileceğini bildirmiş, kemeri Te kirdağlının beline takmıştır.

Bundan sonra Halkevi spor kolu başkanı Bay Sami Karayel, Türkle rin en eski bir sporu olan ve Karako çan tabir edilen güreşleri hakkında söz söylemiştir.

Müteakiben, Eminönü Halkevi ta rafından gayri federe on iki kulüp arasında tertip edilen turnuvada bi rinciliği kazanan Aksaray takımının mümessillerine bir kupa vermiş, ku lüp namına bir genç gayri federe ku lüpleri himaye eden Eminönü Halke vine teşekkür etmiştir.

Bundan sonra davetliler çay ve pastalarla izaz edilmişlerdir.

Bulgar Başpehlivanı Dankolof

Istanbula çağrıldı

Bulgaristanın meşhur pehlivan larından Dankalof bir Bulgar gazete sinde Türkiye pehlivanlarına mey dan okumuştu.

Dankalof şöyle diyordu:

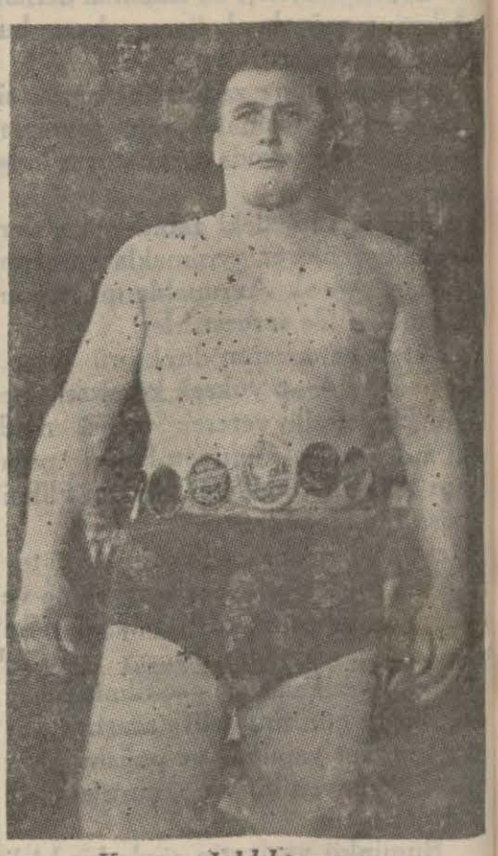

Kemer takıldıktan sonra

"Türkiyeden çağırılsam hemen gide ceğimi Fakat şimdiye kadar bir da vet almadım. Benden korktukları muhakkak! Eğer Türkiyeye gider sem bütün pehlivanlarımın sırtını ye re getireceğim.,,

Haber aldığımıza göre, Bulgar pehlivanı Dankalofun meydan oku yuşuna buradan cevap verilmiştir.

Dankalofa İstanbula gelmesi bildi rilmiştir.

Bulgar baş pehlivanı bu daveti ka bul ederse yakında İstanbulda heye canlı müsabakalar göreceğiz.

Edebî Roman : 1 — **Yazan : Maks El**

SEVGİ; UYANINCA ..

Radyo, mitralyöz ateşi açılmış gibi ta kırtılar yapıyordu...

— Boyuna parazit. Boyuna parazit! Tahammül imkânsız,,,,,

Bu sözleri söyliyen Sofiye Randolof, saçlarına ak düşmüş bir kadındı. Koltu ğunda biraz doğrularak, kızına seslen di:

— Rica ederim, Gitta kapat şunu!

— Peki, anne! sahiden gürültü pek fazla,

Pencere pervazına oturmuş dikiş di ken genç kız, yerinden kalktı, düğmeyi çevirdi. Bu suretle cereyanı kestikten sonra, tekrar eski yerine döndü,

Lindenhof çiftliğinin duvarlarını ta saçaklara kadar kaplayan yıllanmış sar maşıklar arasında serçeler cıvıldıyordu, Bu çâlak mahlûklar, her akşam burada toplanırlar, günün maceralarına dair, her biri kendisine en elverişli gördüğü yeri buluncaya kadar, konuşurlardı,,

Parkta yapraklar kızarıyordu, Kesta ne ağaçlarından olgun meyvalar düşü yordu, Yaz, geçmişti, Gittanın bakışları, sonbahar manzarası üzerinde dinleniyor ve bir çam ormanının silûeti arkasında güneşin şimşeklenen şuasının, bir şato nun., Holenbağların Vaytenek şatosunun damı üstünde vakur ve melûp yükselen dört köşeli kule ucunda ışık oyunları yapışını seyrediyordu,

Bu sülâle, asırlardanberi, kendilerini yetiştiren kucağında hayatın kederini ve neşesini öğrendikleri yurd toprağına demir atmış, kök salmış olarak, bu yer de hüküm sürüyordu, Holenhaglar, asır lardanberi emeklerile çalışmışlar ve mü him bir servet edimişlerdi; bu faali yetleri sırasında, şahsî menfaatlerini da ima başkalarının menfaatinden sonra düşünmüşlerdi, Herkese karşı devamlı bir alâka gösterirlerdi. Vaytenekte, köylü, amele ve orta halli kimseler, mü racaatlarında tavsiyeden, yardımdan mahrum bırakılmazlardı; Şatonun kapı sından hiç kimse ters yüzüne çevrilmez di,

Bugün bu şatoda altmışlık, fakat dinç bir adam olan Bertram Fon Ho henhag, 28 yaşındaki oğlu Hans Georg la birlikte yaşıyordu, Her ikisi de bütün o civarda en büyük saygı ve sevgi ile karşılanıyorlardı,

Kızın annesi, sordu:

— Öyle dalgın dalgın ne hülya kuru yorsun, yavrum? Çiftlik komşularımızı mı düşünüyorsun?

Kız, hayretle başını çevirip, annesi nin yüzüne baktı:

— Hans Georgu mu? Hayır;: Düşün düğüm cidden o değil!

— O, dünya seyahatinden yeni geldi, Eğer bizi ziyarete gelirse, kendisine kar şı nazik davran, Gitta

Hiç şüphesiz kibarca, terbiyeli hare ket edeceğim, anne!

— Şu Hans Georg seni almak ister se, ne iyi olurdu! Gitta, bilirsin ki ba ban öldükten ve müthiş "enflasyon,, za manından sonra elimizde yalız bu kü çük mülkten, Lindenhoftan başka bir şey kalmadı. Kardeşin Kurt, çalışkan ve elinden iş gelir bir delikanlı, ama ne de olsa bu çiftlikten sizi geçindirmeğe yetecek derecede bir istifade temin ede mez, Şimdiki halde, bana dul kalınca bağlanan maaş imdadımıza yetişiyor; Fakat, ben ölür ölmez, bu maaş da ke silecek, Ye sonra ne yapacaksınız.

— Benim cici anneciğim, böyle de me!

Gitta ayağa kalktı, yaşlı kadını okşa dı:

— Hamdolsun, sıhhatin tamamile ye rinde,, O halde ne diye böyle üzüntüye kapılıyorsun.

Bu sırada koridordan ayak sesleri işi tildi Kapı açıldı. Yakışıklı bir delikanlı içeriye girdi, Bu, "evin erkeği,, olan Kurttu Elinde vurulmuş bir çift sülün vardı,

Kurt, neşeli bir tavurla bağırarak, odadakileri selâmladı. Sonra;

— Hohenhaglarla avdaydım. dedi. Hans Georg, bu bir çift gösterişli av kuşunu elime tutuşturdu, Ne lûtufkâr, değil mi.

Annesi, başını salladı;

— Her zaman olduğu gibi. Ver onla rı bana. da, kilere götüreyim, Kurt!

Kadın, sülünleri aldı, odadan çıktı. Kurt, oturdu;

— Komşularımız hakikaten fevkalâde adamlar; baba, oğul ikisi de! Hans Ge org, sana dair o kadar çok şey sordu ki, benim minik hemşireciğim! Aradan o kadar uzun zaman gçetikten sonra seni tekrar görebileceğine o kadar seviniyor, ki! Eğer onunla evlenirsen, ne iyi ola cak, Gitta!

Gitta, asabîleşti;

— Şimdi de sen mi başlıyorsun. An nem daha demin, benim hiç hoşuma git meyen bu sevimsiz bahis üzerinde kâfi derecede durdu. Ben, bu Hohenhagla evlenmeği aklımdan bile geeirmiyorum!

(Arkası var.)

"Kukuleteli,, Haydutların şövalyesi

Amerikaya döndüğü zaman

Yalnız bir kadın gazeteci ağzından sır kaptırdı

Amerikadaki yüksek mahkeme divanına Cumhurreisi tarafından aza olarak tayin edilen Hugo Blackın meşhur Ku - Kluks - Klan cemiyetinden olduğu haber verilmiş ve bu haber etrafta büyük dedikodular uyandırmıştı.

Bu şayia üzerine, Pariste bulunan Black derhal Amerikaya gitmişti.

Bunlar, Paristeki son karışıklıkları çıkaranların bu gizli cemiyete mensup adamlar olmasından henüz şüphelenmediği bir sırada oluyordu. Halbuki bugün, Paristeki ve daha başka Fransız şehirlerindeki esrarengiz bomba hadiselerinin tahtelbahir kaçırmalarının ve diğer muammalı hadiselerin bir gizli cemiyet azaları tarafından yapıldığı şüphesi kuvvetli olarak mevcuttur.

Fransada bulunduğu süphe edilen bu gizli cemiyetin Amerikadaki Ku - Klus - Klan cemiyeti gibi bir teşekkül olduğu zannediliyor. Herkesin bildiği gibi, Amerikadaki bu gizli cemiyet azaları başlarına, yüzlerini bir maske halinde kapayan uzun kokuleteler giyerler. Bunun için kendilerine "Kokuleteliler,, denir.

Pariste son zamanlarda, o esrarengiz Hugo Black'ın vapurdan çıkacağı saatte rıhtım gazetecilerle dolmuştu ve Paristen gelen kahraman karaya ayak basar basmaz etrafını çevirdiler.

Fakat, bu gibi hallerde ekseriya olduğu gibi, Hugo Black gazetecilere, söyliyecek hiçbir şey olmadığı cevabını veriyor ve hemen otomobiline binip gidiyor.

Bunun üzerine, Amerikan gazetecileri kendisini bulmak ve ağızdan bir iki kelime kapmak için birbirlerile yarışa giriyorlar ve adamı ellerine geçirmek için binbir tuzak kuruyorlar.

Lâkin, Hugo Black, bu mesele hakkında yalnız gazetecilere değil, en yakın arkadaşlarına bile hiçbir şey söylememektedir.

Vakalardan sonra, böyle bir cemiyet bulunmuştur. Fakat, suikastlerin onlar tarafından yapıldığı tesbit edilemediği için bu gizli cemiyetin faaliyeti meçhul kalmıştır.

Paristeki kokuletelileri bırakıp Amerikadakilere gelelim:

Amerikalı "Kokuletelilere,, mensup olduğu söylenen ve Amerikan yüksek mahkeme divanı azasından bulunan Hugo Black'ın Paristen Nevyorka hareket ettiği haber verilince bütün Amerika ayağa kalkmıştı.

Herkes bu garip zatı heyecanla bekliyor ve hadisenin kendisi tarafından nasıl izah edileceğini merak ediyordu.

Fakat, en nihayet kendisine kurulan son bir tuzaktan kaçamıyor. Çünkü, bu tuzağı kuran bir kadın gazetecidir!

Nevyorktaki büyük gazetelerden birinin muharriri olan genç bir kadın gazeteci, birçok defa reddedildikten sonra nihayet Hugo Black'ın yanına girmeğe muvaffak oluyor.

Şüphsiz ki, kendisine "Kokuleteliler şövalyesi,, adı verilen mahut zat gazeteci kadına da hiçbir şey söylememek arzusundadır ve buna azmetmiştir.

Fakat zeki kadın kendisine bir aralık şöyle bir sual soruyor:

— Vaşington senatosundaki vazifenize dönecek misiniz?

Bunun üzerine Hugo Black:

— Benim vazifem senatoda değil, yüksek mahkeme divanında, diyor.

Gazeteci kadın, bu bir iki kelimelik cümlede, istediği kadar malûmat bulmuştur. Esasen bu suali kendisine mahsus sormuştu. Hugo Black'ın Vaşington senatosunda olmadığını o da biliyordu. Fakat bu çaprazık suale cevap verirken Hugo Black onun kurduğu tuzağa düşmüştü:

Bir kere, kendisinin yüksek mahkemede aza olduğunu hatırlatırken oradan istifa etmek niyetinde olmadığını göstermiş oluyordu. Halbuki, azasından olduğunun meydana çıkması üzerine mahkeme azalığından istifa edeceği şayiası dolaşmakta idi. Fakat, şimdi anlaşıldığına göre, Hugo Black kendisine hayatının sonuna kadar ayda yirmi bin lira kadar bir para getirecek olan bir azalığı terk etmek niyetinde değildir. Malûm olduğu üzere, Amerikan yüksek mahkeme divanındaki azalar hayatlarının sonuna kadar aza olarak kalırlar.. Bugün bu divan azası hep pek fazla yaşlı kimselerden müteşekkildir.

Hugo Black Nevyorkta bir müddet durduktan sonra, otomobille Vaşingto'a gitmek üzere ayrılmıştır. Halen memleket sahillerinde bir seyahatte bulunan Cumhurreisi Ruzvelt ile telefonla görüşeceği zannedilmektedir.

Hem siyaseti, hem polisi alâkadar eden bu hadise bütün Amerikayı meşgul etmektedir.

Hugo Black

Onbeş sene evvel Ku Kluks Klan *Azası olduğunu itiraf ediyor*

Amerikan cumhurreisi tarafından yüksek mahkeme divanına aza tayin edilen Hugo Blach ismindeki zatın Amerikadaki meşhur Ku Kluks Klan cemi -

(Sonu onuncu sayıfada)

Celâl Bayara dair hatıralar

Ipar kotrasile Akdenizde bir gezinti

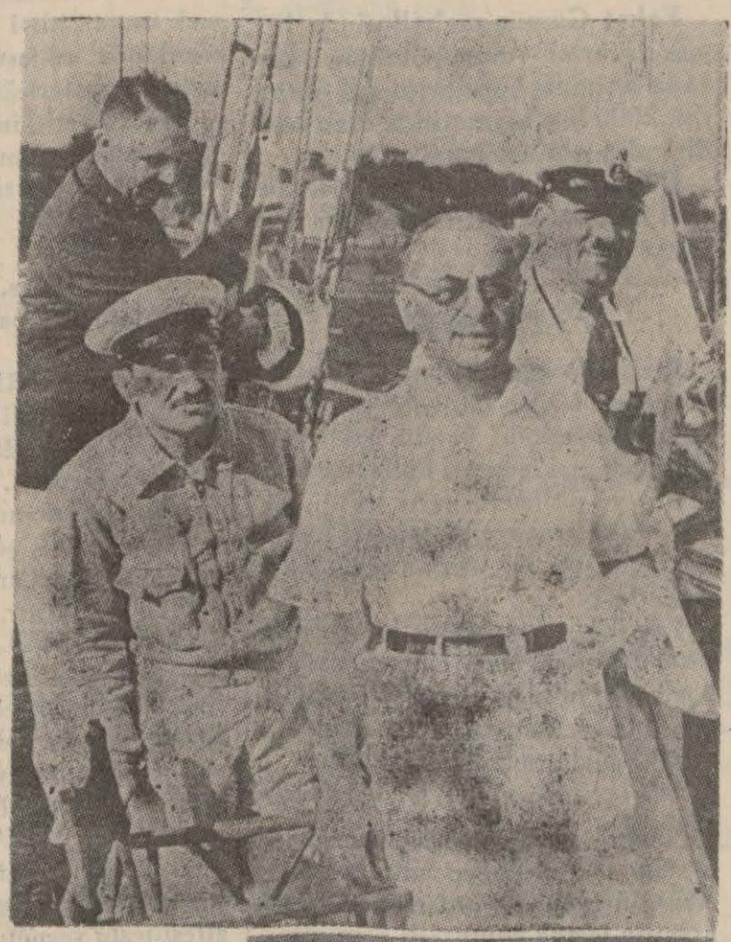

Seyahatimiz tem muzun otuzuncu cuma günü için tekarrür etmişti. O gün öğleye doğru klübe geldim. Moda deniz klübünün önünden vapur iskelesine giden dar yolun rıhtımına aborda edilen (İpar) da son hazırlıklar yapılıyor... Kumanya taşınıyor, su sahrıçları doldurulu-yor, mazut tenekeleri boşaltılıyor, arma neta ediliyor, takımlar siliniyordu.

(Yıldız Poyraz) ın hafifce üfliyerek pürüzlendirdiği Moda koyunun martı kanatları kadar narin beyaz yelkenlerle bezenmiş sinesinin, temiz ve berrak semasının sessizliği içinde geçen bu, hareketleri balçede oturduğum yerden derin bir zevkle seyre dalmış, o anda kendimi; makinenin icadından evvelki zamanlarda, aylarca süren büyük ve açık deniz seferlerine yalnız yelkenlilerin çıktığı eski devirde zannetmiştim. Gözümün önündeki manzara ve hareketlerde o intibaı canlandıran ve yaşatan bir hal vardı.

Saat on beş buçuğa doğru motörlere girdik ve hazırlığını bitirip demir üstünde bizi bekliyen (İpar) a gitmek üzere klüpten ayrıldık. Bizi selâmetliyen dostlarımız arasında bir küçük kotra ile yapılacak bu seyahati izam edenler, bu seyahate ufacık bir tekne ile dünyayı dönenlerin sergüzeşti derecesinde ehemmiyet verenler vardı. Bilhassa (Müfit Deniz)in simasındaki endişeli tireler gözden kaçmıyacak kadar barizdi.

Osmanzade Bay Hamdi:

— Haydi bakalım (Allen Jerbo)lar.. Güle, güle... Yolunuz açık olsun!..

Diyerek uğurlarken ayni çizgilerin o sevimli yüzde de belirdiğini görmüştüm. Bir denizci için basit olan bu seyahat denizle fazlaca ülfet etmemiş olanların gözünde büyüdükçe büyümüştü.

Bu dostlardan bazısı bizi Moda burnunun açıklarına kadar teşyi ettiler. Onların motörleri geri dönüp mendilleri son veda selâmlarını verirken firişka rüzgârın dolduruğu yelkenlerle iskele karinesi üzerine yatan kotramız da (Yeşilköy) açıklarına doğru bir rota ile kıyıdan hayli açılmıştı. Artık şehrin tozlu muhitinden kurtulmuş, denizin saf havasına kavuşmuştuk. Bu ceyyit hava hepimize yeni bir neş'e, yeni bir canlılık veriyordu.

İlk ve kısa merhalemiz (Florya) idi. Bir buçuk saat sonra buraya demirlediğimiz vakit rüzgâr maynaalmış, batmakta olan güneşin aksi bir ayna gibi düzleşen denizde kızıl iltimalarla yanımıza kadar yaklaşmıştır. Daha evvelden mayolarını giyen arkadaşlar demirle beraber birer birer denize atladılar. Bu akşam banyosu vücudümüzdeki rehavet kırıntılarını da izale etmişti.

Büyük Önder Atatürk bizi o akşam sofralarına davet ve kabul lûtfunda bulundular. Her kabul vesilesiyle daima huşu ve huzur içinde ayrıldığım bu feyiz kaynağında geç vakte kadar kaldık. Sabahın üçüne doğru yine feyizle gıdalanmış ve nur almış olduğumuz huzurlarından bize müsaade ettiler. Bizlere yol açıklığı ve selâmet temenni eden o büyük eli öperek inşirahla ayrıldık. Bu iltifat ve nailiyet seyahatimizin uğurlu olacağına ilk remz idi.

Saat üç buçukta (Florya)dan demir kaldırdık. Bu gece denizde semanın arzdaki mukabil sathı imiş gibi yıldızlı idi. Tan yeri ağarmağa başlarken biz Marmara ile Kapıdağı arasına giden rotamız üstünde kıyılardan uzaklaşmış bulunuyorduk.

Yaz tatillerini iki üç senedir kotra ile denizde geçiren muhterem Vekil Celâl Bayarın refakatlerinde Adalar denizinin şark taraflarının müntehasına doğru gezip dolaştığımız bu yelken seyahatinin bütün hâdisatını bir (Logbook - Seyir jurnalı) kopyası halinde derleyip toplayıp yazmak uzun, okuyucular için de yorucu olacağı için pek neş'e ve manen çok istifadeli geçen bu on yedi günün dağınık olarak tablo ve intibalarını hulâsa edeyim:

Hareketimizin ertesi günü Marmarada geçti.. Ekinlik adasına uğrayarak banyolarımızı alıp öğle yemeğini yedikten sonra tekrar yola devamla saat yirmiye doğru Geliboluya demirledik. Yelken kullanalım kullanmıyalım hemen hemen hiç (stop) etmediğimiz Dizel motörünün yardımiyle kotramız saatte dokuz mili rahatça çiğniyordu. Sert yelken rüzgârlariyle on bir mile kadar çıktığımız da oldu. O geceyi Geliboluda geçirerek sabaha karşı hareket ettik.. Dokuz buçukta Çanakkaleye demirlemiştik. Burada Bay Celâl Bayar, Muammer Eriş, Fazil Öziş, Turgut Bayar ve Mahmud Baler'le ben dışarıya çıkarak hazırlanan otomobillerle (Trova) harebelerini gezmeğe gittik. Kaptan Kâmil Ön güt arkadaşımız kotrayı (Bozcaada) karşısındaki (Geyikli) iskelesine getirecek ve biz oradan kotraya binecektik.

Pek lâtif bir hava ile akşam saat yirmide Midilliye ve ertesi günü konsolosumuzla refikasını alarak saat on dörde doğru hareket ve akşam üzeri Ayvalığa girdik. Burada kaldığımız üç gün zarfında Ayvalıklıların gösterdiği misafirperverlik insanı cidden pek mütehassis edecek derecede yüksekti. Bu üç günü geceli gündüzlü ziyafetler, gardenpartiler ve müsamerelerle ve kotra gezintileri yaparak pek eğlenceli geçirdik. Ayvalıktan

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Ne var, ne yok ?

Panama şapkaları diyip duruyoruz. Fakat bu şapkalar, Panamadan değil de Ekvador'dan gelirler.

Pek âlâ, onlara niçin Panama şapkaları diyoruz? Zira, bu nevi şapkaları uzun zaman evvel Panama kanalının civadında yaşayan ahali giymekteydi.

Panamaya gidenler, yerli ahalinin bu çeşit şapkaları giydiğini gördükten sonra, ayni çeşit şapkaları dünyanın diğer yerlerinde de görünce, artık ona, "Panama şapkaları,, demeğe başlamışlardır.

Halbuki, o şapkalara Ekvador şapkaları demek lâzımgelmez mi?

Alçalan ve yükselen deniz

Âlimlerin ifadesine göre, İngiltere şimal taraflarında deniz sathından gittikçe daha yükseklere çıkmakta ve cenup cihetinde ise daha alçalmaktadır. Yapılan tecrübeler, bunun dünya sathının genişlemesinden doğan tabiî bir netice olduğunu göstermektedir.

Arzın içi, yüzünden daha katıdır. Onun için içeride cereyan edenler, dışarıya kolayca intikal edebiliyor. Fakat bundan İngiltere halkı asla korkmayor. Zira, son elli sene içinde İngilteredeki yükseliş ve alçalış ancak yedi parmak boyunu bulabilmektedir.

Musolininin muvaffakiyet sırrı neredeymiş

Avusturalyalı bir doktora göre, Musolini'nin memleketinde muvaffak bir adam olarak sayılışı, bugünkü mevkie çıkışının esası, kafatasının kaidesindeki küçük bir güddedir. Birçok diğer guddeleri idare etmekte olan bu güdde Musoliniyi mütevazı bir mevkiden bugünkü vaziyetine çıkarmıştır.

Avusturalyalı doktor, Musoliniyi Napolyonla kıyas ederek her ikisinin de müşterek vasıflara malik olduğunu, fakat Napolyonun Rusya seferinde mağlûp olmasından sonra değişip tamamen başka bir adam haline girdiğini söyleyor.

Geceleyin yatağa girmeden önce jimnastik yapmakta olan genç kızın evine giren hırsız:

— Eller yukarı!

Fırtına temenni eden tayyareciler

Amerikanın Boston şehrinden Masaçusets şehrine uçacak olan iki tayyareciye hiç ümit edilmedik bir temennide bulunulmuştur. Giderlerken kendilerine:

— İnşallah bir fırtına çıkar, demişlerdir.

Neden mi?

Zira bu iki tayyareci, Amerikanın iki şehri arasındaki hava tahavvüllerini tetkik etmek ve müşahadeler kaydetmek üzere bu uçuşu yapıyorlardı. Bu itibarla kendileri için en berbat havanın temenni edilmesi pek tabiî idi.

Deliğe giren yılân

Cenubu Afrikada bir amele, bir deliğe bir yılanın girdiğini görerek, çıkartmak istemiş ve deliği kazmağa başlamıştır.

Bütün gün kazmakta devam ettikten sonra aradığı yılanı bulmuştur ama, o zamana kadar, kazdığı yerden çıkan ve derhal öldürülen diğer yılanların sayısı kaça varmış biliyor musunuz?

Tam 1460 a!

dördüncü günü alessabah kalktık. Bay ve Bayan konsülü bırakmak üzere tekrer Midilliye uğrayarak Çeşmeye sekiz saatte geldik. Çeşmede kaldığımız üç günde de gündüzleri plâjda ve kotra gezintisinde, geceleri Bay Celâl Bayarın evlerinde, muhterem ve pek mültefit bir aile ocağında geçirerek üçüncü günü erkenden hareket ve muvafık bir rüzgâr ile Sisamın (Furni) boğazına kadar geldikse de akşama doğru sıklaşan rüzgâr bizi (Kalolimno) adacığına sığmmağa mecbur etti. Fecirle beraber buradan kalktık ve tam bir yelken havasile saatte dokuz, on mil yaparak virmi buçuğa doğru sular kararırken Fethiyeye girdik. Ertesi günü dekovil ile civardaki (Krom) madenini gezdik. O gün termometre 40 a kadar çıktığı için sıcaktan pek bunaldık. Akşam yemeğini on iki mil kadar mesafede, körfezin içinde, muattal bir maden iskelesinin bulunduğu bir koyda üç beş köy evi içinde hiç memul edilmiyecek bir sitilde kurulmuş ve mükellef döşenmiş bir evin balkonunda yedik ve gece yarısı genç mühendis ve nazik refikasına veda ederek hareket ettik. Seyir yalnız motörle ve salmtılı geçti.

Her safhası pek zevkli ve pek eğlenceli geçen kotra âlemimizin çizgisini yukarıda o kadarla hulâsa edebildim. Fakat tablolarını, intibalarını bu kadarcıkla hulâsaya imkân yok. Bu itibarla en eğlenceli tablolardan bir tanesini ana çizgileriyle anlatayım:

Kotrada; Muhterem Celâl Bayarın refakatlerinde pek nazik, pek kibar ve krymetli Bankacımız Muammer Erişle onun elemanlarından ve maruf yüzücülerimizden Fazil Öziş, Mahmud Baler, Turgut Bayar ve ben. Kâmil Önğüt arkadaşımız da resmen o sefer için kotranm kaptanı. Kâmil esasen (İpar) ın evvelki iki seyahatinde de kaptanlığını uhtesine almıştı. Bizden başka bir motör makinisti, bir reis, iki gemici, aşçıbaşı ve iki kamarot ile beraber yedi kişiden mürekkep ekipimiz ver. Hep beraber on dört kişiyiz.

Yatma yerlerine gelince; birer yataklı iki, iki yataklı bir kamara ile icabında ve boş kaldığı takdirde iki kişinin minderlerinde yatabileceği bir salonumuz var. Binaenaleyh bu on dört mevcut ile kotranm gece halinin ciddden görülecek bir şey olduğunu tahmin edersiniz.

Tek yataklı kamaralardan büyüğün de Vekilimiz, küçüğünde Bay Muammer Eriş yatıyorlardı. İki yataklı kamara da benimle Kâmile ayrılmıştı. Kıçüstü diğer arkadaşların, salon kaportasinin baş tarafı da gemi adamlarının yatak yerleriydi. Salondan yatmak için istifadeye imkân yok... Oranın manzarası ayrı bir âlemdi. Mahmudun av tüfeğinden uduna, balıkçı elbisesinden avcı kıyafetine kadar ne aranılsa içinde bulunacak olan muazzam eşyası esasen orayı doldurmağa kâfi iken diğer arkadaşların yanlarına alamadıkları şurasına burasına soktukları öteberi ile burası içerisine girilince kaybolmadan çıkılamıyacak bir hale getirmişti.

Fazıl Öziş,... Amatör bir denizci, rekor muhafaza eden bu yüzücü olan bu arkadaşımız kamaralarda boş yatak olsa da aşağıda yatmağa iltifat taraftarı değil. Zaten böyle bir iltifatta bulunsa da o muazzam vücudü istiaba müsaid yatak nerede?.

Turgut Bayar; Bay Celâl Bayarın küçük oğlu olan bu kalender ve sevimli ruhlu genç arkadaşımız uzun zamandır İsviçrede tahsil gören ve yakında İktisat doktorası verecek bir talebe değil; sanki gemide doğmuş, güvertede büyümüş, çekirdekten yetişmiş bir deniz kurdu idi. Fazıl Özişin bu sadık güverte arkadaşını; kâh sabah güneşine çıplak sırtını vererek salon kaportasının kenarına uzanmış, kâh yelkenlerin gölgesinde derin bir öğle uykusua dalmış görürdük. En rahat yatağı geceleri salondan çıkarılıp kıçüstüne serilen uzun minderdi.

Mahmut Baler,.. Neş'e bir kazaya uğrayıp ortadan yok olsaydı, muhakkak onu yeniden icadeder yahut yaratırdı.

Dünya deniz sporları âlemi bizim denizlerimize; Marmaraya, Adalar denizine gıpta ile bakar.

Bunun sebebi bu sularm kotracılığa, yelkenciliğe en müsait bir saha olmasıdır. Fakat maalesef biz bundan istifade edemiyoruz.

Muhterem İktisat Vekilimiz bunu yakından bilen bir amatör sıfatiyle gittiğimiz her yerde gençliği deniz sporculuğuna teşvik ederek telkin ve ikazlarla iktifa etmiyerek kendilerine filen de yardım etmek, klüplere *Fita* ve *(Şarpi)* hediye ederek onların heves ve arzularını tahrik ile bu aşıyı zerketmek istediği halde (Ayvalık) tan başka hiç bir yerde bu yolda ümit verici bir hareket görmedik. Türkiye gerek tarihî ve gerekse coğrafi vaziyeti itibarile ön safta denizci bir millet olmak zaruretindedir. Bunu ihzar ve tehiye edecek âmiller de bilhassa sahil çocuklarının, kıyı gençliğinin denizciliğe karşı duvacağı ve besliyeceği sevgi ve temayüllerdir.

Her tecrübede pek te ümit verici bir varlık gösteremediğimiz (Futbol)u her yerde gördük. Fethiye ve Marmeris ve Bodrumda (stadyum) var. Fakat deniz sporu diye bir şey yok. Biz her nevi sporun memlekette revaç bulmasını gönülden dilemekle beraber kıyı gençliğinin evvelâ deniz sporlarında tekâmülünü görmek isteriz. Bu bir memleket işidir ve bunu bir devlet vazifesi telâkki etmelidir.

Koca Reis

Sağlık
Servisimiz

Hususi doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiye kadar gazetemiz idarehanesinde, Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare apartımanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Aynı şekilde diş doktorlarımız da okuyucularımızın emirlerine hazır bulunmaktadır. Diş doktorumuz Fahrettin Dişmen Parmakkapı İstiklâl caddesinde 127 numarada pazartesi günleri saat 14 ile 20 arasında bulunduğu gibi doktor Necati Pakşi de Karaköy Mahmudiye caddesi 1—2 numarada salı ve cuma günleri aynı saatlerde okuyucularımızın dişlerine bakacaklar ve ufak tedavilerini yapacaklardır.

Aynı zamanda Beşiktaş tramvay caddesi Erip apartımanında sünnetçi Emin Fidan muhtaç okuyucularımızın çocuklarını sünnet edecektir.

Ayrıca Aksaray Pertev Eczanesi yanında 352 numarada sünnetçi ve sıhhat memuru Nuri Eşsiz KURUN doktorunun vereceği enjeksiyonları beherini yedi kupon mukabilinde ve abonelerimize en ehven şeraitle çocuklarının sünnet ameliyelerini yapacaktır.

İsimlerini yazdığımız doktor, dişçi ve sünnetçilere müracaat ederken KURUN'un hizmet kuponundan yedi tane götürmek lâzımdır.

KURUN
Hizmet kuponu

Bu kuponu gazete idaresine getirenler

1 — Küçük ilânlarını parasız bastırırlar.

2 — Kurunun hekimlerine parasız baktırırlar.

3 — Hukuk ve mali müşavirlerine her türlü kanun yollarını parasız sorup öğrenir

Su basdı
Kendir mahsulü zarara uğradı

Ankara, 4 (Telefonla) — Güdegümüş Kacıköy kasabası ile Osmancık - Merzifon şosesinin ve Hacı Yahyaaray mahallelerinin evlerini elli santim kadar su basmıştır. İnsan ve hayvan zayiatı yoktur.

Fakat Gümüş mahallesinde büyük zararlar vukuagelmiştir. Burada hendek borularını su basarak 2000 lira kıymetinde olan kendiri alıp götürmüştür.

Diğer köylerdeki zararların tayini için de ziraat memurları faaliyete girişmiştir.

Pis yağlar

Berlinden dün şehrimiz Ticaret Odasına gönderilen bir mektupta fabrika makinelerinde, vesaiti nakliye ve her türlü makinelerde kullanılan kirlenmiş ve pislenmiş gayri kabili istimal bütün yağların tekrar eski haline ircaı için yeni bir fabrika açıldığı bildirilmiştir.

Fabrika orada büyük bir ihtiyaca tekabül ettiğinden memleketimizde de böyle bir fabrika açılmak istenildiği takdirde bu hususta etraflı malûmat verileceği ayrıca bildirilmektedir.

Oda bu müracaatı ehemmiyetle karşılamıştır.

Büyükdere yolunda bir kaza
Bir otomobil devrildi, yaralanan yok

Dün az kalsın feci bir kaza doğuracak bir kaza olmuş, fakat sadece otomobilin parçalanması ve bir ağacın kırılması ile geçiştirilmiştir.

Vak'a şöyle olmuştur:

Şoför Osman'ın idare ettiği 1340 numaralı otomobil Büyükdereye gitmek üzere Şişliyi geçmiş tuğla harmanlarına yaklaştığı sırada birden bire arka tekerleği patlamıştır.

Arka tekerleğinin patlaması üzerine otomobilin muvazenesi bozulmuş ve otomobil sağ tarafa yalpa ederek, yol kenarındaki bir ağaca şiddetle çarpmıştır.

Ağaç yıkılmış, otomobil muhtelif yerlerinden parçalanarak hasara uğramıştır.

OTOBÜS ÇARPTI — Cibalide oturan sandalcı Ali dün Eminönünden geçerken, şoför Hüseyinin idare ettiği otobüs çarpmış, vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Suçul otobüs şoförü yakalanmış, yaralı sandalcı Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

PARMAKLIKLARA ÇARPTI — Haydarpaşada İbrahim ağada oturan Bahri dün Sirkecide 1820 numaralı kamyonla geçerken gar parmaklıklarına çarpmış, kamyon hasara uğramış. Bahriye bir şey olmamıştır.

VAZİFE ESNASINDA BİR YARALANMA — Sirkeci istasyonunda vagonlara manevra yaptırılırken, vazifesi icabı vagonun birinden yere atlayan Necati isminde bir genç, vagon kapısına çarparak başından yaralanmıştır.

Yaralı gencin tedavisine başlanmıştır.

Tarih sergisi
Ziyaret gün ve saatleri

Türk Tarih Sergisi Genel Direktörlüğünden tebliğ edilmiştir:

" Dolmabahçe sarayındaki Tarih Sergisi 7. 10. 937 den itibaren 10 dan 16 ya kadar cumartesi, çarşamba günleri mekteplere diğer günler de halkın ziyaretine tahsis olunmuş tur.

Ziyaret kartları her gün öğleden evvel Topkapı sarayı müzesi ve öğleden sonraki ziyaretler için de Asarı atika ve Ayasofya müzeleri kapılarında verilmektedir. İsteyenler kartlarını bir gün evvelinden alabilecekler dir.

Mekteplerin ziyaretleri için Kültür direktörlüğü ayrı bir program tertip etmiştir. Talebe kendilerine tahsis olunan günde toplu olarak tarih öğretmenlerinin refakatinde sergiyi gezebileceklerdir. — (A. A.)

Cephe gerisinde

(Altıncı sayıfadan devam)

gün ortaya yeni bir icat çıkarıyorlar.

Bu yeni icatlardan biri yangın çıkarıcı bombalardır. Bunların ilk bakışta bomba olduğunu farketmek kabil olmadığı gibi, en ufak bir şüphenin bile uyanmasına imkân yoktur.

Meselâ elinize bayağı bir elektrik ampülü alıyorsunuz. Fakat, bu öyle müthiş bir "Cehennem makinesi,, dir ki, patlar patlamaz bütün bir binayı ateşe vermeğe kâfidir.

Bunlardan birinin, askeri bakımdan mühim bir binaya, bir istihkâma sokulduğunu veya cephane dolu bir vapura veya vagona konulduğunu düşünün. Ufacık ve belki yirmi beş mumluk bir ampül bütün bir gemiyi veya treni, içindeki yolcularıyle berhava edecektir...

Mikrop ve bombalardan sonra zehirler geliyor. Bu zehirler anarşistlerin hususi kimyahanelerinde yapılıyor ve dehşet itibarile bütün kimyagerleri hayrette bırakıyor.

Sokakta giderken, masum bir kimseye, kendisi belki hiç farkında olmadan veya aldırış etmeden, bir iğne ucu ile elinin ucuna dokundurulacak olan bu zehir, onu öldürmeğe kâfidir. Cildin üzerinde açılan küçük sıyrıktan içeri giren bu zehir kanı bir anda zehirler. Hele iğne, biraz derince battı ise, zavallı adam anide ölecektir.

Bir taraftan harp, bombalariyle, kurşunlariyle binlerce, milyonlarca kişiyi öldürürken, cephe gerisinde çalışan bu tethisciler türlü maharetle böyle zehirler, mikroplar hazırlayorlar, ölüm icat ediyorlar...

BORSA
6 - 10 - 937

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

* Sterlin	660,—	Pezeta	—
* Dolar	127 50	* Mark	31,—
* Frank	86 —	* Zloti	22 50
* Liret	110 —	* Pengo	25,—
* Belçika Fr	84 —	* Ley	14 —
* Drahmi	23,—	* Dinar	52 —
* İsviçre Fr	680,	Yen	—
* Leva	23 —	* Kron İsveç	32 —
* Florin	70,—	* Altın	1052 —
* Kron Çek	84,—	* Banknot	261
* Şilin Avus	23 —		

ÇEKLER

* Londra	628 —	* Viyana	4 18
* Nevyork	0,7885	* Madrid	11 5445
* Paris	23 8950	* Berlin	1,9633
* Milâno	14 9840	* Varşova	4,1735
* Brüksel	4,6774	* Budapeşte	3 9810
* Atina	87 0225	* Bükreş	107 1656
* Cenevre	3 4268	* Belgrad	34 355
* Sofya	63 69 2	* Yokohama	2 7356
* Amsterdam	1.4262	* Moskova	20 3375
* Prag	22,52	* Stokholm	3,0884

ESHAM

İş Bankası	9 80	Şir. Hayriy	—
Anadolu	24 50	Merkez Bank	90
Reji	1 60	* Çimento	10 90

stikrazlar — Tahviller

* 1933 T.Bor	—	Elektrik	—
" I	12 625	Tramvay	—
" II	13 35	Rıhtım	—
" III	96	* Anadolu I	4025
* Ergeni İstik	96 25	* Anadolu II	40 45
S. Erzurum	99	Anadolu III	40 25
* Istik.Dahili	—	Mümessil A	39,50

Zahire Borsası
5-10-937

	Kr.	Pa.	Kr.	Pa.
Buğday yumuşak	5 35		—	—
Buğday sert	5 5		—	—
Arpa Anadol	4 5		4	11,5
Çavdar	4 5,5		—	—
Kuşyemi	7 35		—	—
Susam	16 30		—	—
Keçi kılı	52 20		56	—
Yapak Anadol	58 —		—	—
Yapak Trakya	71 —		—	—
Keten tohumu	10 —		—	—
Darı sarı	4 32		—	—
Peynir beyaz	32 —		32	30

GELEN			GİDEN	
Buğday	592	Ton	Yapak	19,3/4 "
Çaçdar	30	"	Kıl	29,1/4 "
Arpa	270	"	Fasulye	53 "
Nohut	45,1/2	"	Un	75,1/2 "
Yapak	31,1/2	"	İç fındık	27,1/2 "
Ketentohumu	69	"	Tiftik	20,1/2 "

Günlük RADYO Programı

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı. 14 Son.

Akşam neriyatı: Saat 18,30 plâkla dans musikisi. 19,30 Bayan Julya tarafından şan: Armonik ve Gitar refakatile. 20 Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Orkestra. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 Son.

ERTUĞRUL SADİ TEK

Bu gece (Büyükada) da perşenbe (Yeşilköy) Cuma (Heybeli) Cumartesi (Büyükdere) (Erkekler (40) mdan sonra azarlar)

İstanbul Belediyesi
ŞEHİR TİYATROLARI

Tepebaşında saat 20,30 da

KURU GÜRÜLTÜ

3 perde 16 tablo. Yazan Shanespeare, Türkçesi: M. Şükrü.

Fransız Tiyatrosu: Saat 20,30. TOKA 5 perde komedi. Yazan: Edvar Burde. Çeviren: Fikret Adil. Pazar günleri 15,30 da matine.

Çocuk tiyatrosu: Çarşamba 14 te LA FONTEN BABA. Yazan: Ekrem Reşit. Müzik: Cemal Reşit.

Hugo Black

(Dokuzuncu sayıfadan devam)

yetine mensup olduğu iddia edilmiş, bunun üzerine büyük dedikodular başlamıştır,

Pariste bulunan Hugo Blach derhal Amerikaya gitmiş ve nihayet, efkârı umumiyeye hitap ederek radyoda bir nutuk söylemiştir, Bütün dünyanın dikkati diği bu nutukta yüksek mahkeme azası kendisinin evvelce hakikaten Ku Klux Klan azasından olduğunu, fakat on beş senedenberi bu gizli cemiyetten istifa etmiş bulunduğunu söylemiştir.

Yeni yüksek mahkeme divanı azası aynı nutukta bu cemiyetin karanlık ve kirli siyaseti aleyhinde bulunmuş ve Hugo Blachı şiddetle tenkit ederek, Amerikanın bugünkü liberal siyasetini methetmiştir,

Hugo Blach, tekrar cemiyetten istifası meselesine gelerek, bu istifanın Ku Kluks Klan kaydına geçirilip geçirilmediğini bilmediğini, fakat kendisinin bundan on beş sene evvel, senato azalığına seçilmeden önce, bu cemiyetten kat'i olarak ayrıldığını, o zamandanberi de bu teşkilâtla hiç bir alâkası olmadığını söylemiştir.

Levazım âmirliği ilânları

Maltepe Piyade Atış Okulu ocaklarının tamir ettirileceğinden pazarlığı 7 - 10 - 937 perşembe günü saat 14 de Tophanede İstanbul Levazım âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 780 lira 83 kuruştur. İlk teminatı 58 lira 60 kuruştur. Şartname ve keşfi komisyonda görülebilir. Arzu edilen evsafı haiz olan isteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri.

(169) (6745)

* * *

İstanbul deniz yollama müdürlüğündeki cüret romorkörünün tekne ve makine aksammm tamiri 18/10/937 pazartesi günü saat 14 de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma komisyonunda açık eksiltme ile yapılacaktır. Güvertenin keşif bedeli 1885 liradır. Teminatı 141 lira 60 kuruştur. Makinenin keşif bedeli 1605 liradır. Teminatı 120 lira 38 kuruştur. Şartname ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri.

(158) (6645)

* * *

Kırklarelindeki Tümen ile Lülebur gazdaki Tümenin ve Edirnedeki Gar Hd. Tüğayı için mahallerinde teslim edilmek ve Askerî evsafta olmak şartile ayrı ayrı beşer bin liralık sade yağı 12/10/937 salı günü saat 14.30 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği Satınalma Komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. İlk teminatları ayrı ayrı 375 şer liradır. İsteklilerin belli saatte Komisyona gelmeleri.

(159) (6676)

* * *

Kavak iskelesinin tamiri 22 - 10 - 937 Cuma günü saat 14,30 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır. Keşif bedeli 542 liradır. İlk teminatı 40 lira 65 kuruştur. Keşif ve şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanuni belgeleriyle belli saatte komisyona gelmeleri.

(176) (6782)

* * *

Ordu ihtiyacı için 7 - 10 - 937 Perşenbe günü saat 15,30 da İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacağı ilân edilen 150 adet büyük ve 100 adet küçük portatif yazı makinesinin alınmasından sarfmazar edilmiştir.

(6755) (171)

Göz hekimi

Dr. Murat Rami Aydın

Muayenehanesini Taksim-Talimane Tarlabaşı Cad. *URFA* Apt. nma nakletmiştir. Tel: 41553

Pazardan maada hergün: Öğleden sonra saat ikiden altıya kadar

Kumbara biri

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZIRAAT BANKASI

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

İlk eksiltmesi feshedilen 39984 lira muhammen bedelli yeni Ankara gar binası mefruşatının 21. 10. 1937 perşembe günü saat 15 deAnkarada idare binasında pazarlığı yapılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2998,80 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafia müteahhitlik vesikasını hamilen yakarıda yazılı gün ve saatte komisyon reisliğine müracaatları lâzımdır.

Şartnameler Ankarada Malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm şefliğinde görülebilir. (6703)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme komisyonuudan:

Leylî Tıp Talebe Yurdu talebesi için mevcut şartnamesine göre 1000 çift kışlık ıskarpin açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Eksiltme: Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasındaki komisyonda 13 - 10 - 937 çarşanba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Tahmini fiat: Bir çift ıskarpin 500 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 375 liradır.

4 — İstekliler şartname ve nümuneyi hergün Çenberlitaş civarında Fuatpaşa türbesi karşısında Leylî Tıp Talebe Yurdu merkezinde görebilirler.

5 — İsteklilerin cari seneye aid Tıcaret Odası vesikası, 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektuplariyle birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri (6433)

Devlet Demiryolları 9 ncu İşletme Direktörlüğünden:

Muhammen bedeli, vagon üzerinde teslimi şartile Edirnede beher metre mikâbı 115 ve Lüleburgazda 165 kuruş olmak üzere Edirneden 1500 ve Lüleburgazdan 1000 metre mikâbı balast 21 - 10 - 937 perşembe günü saat 15,30 da Sirkecide 9 İşletme binasındaki eksiltme komisyonunda açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin yalnız Edirnedeki için olduğu takdirde 129,38 lira; yalnız Lüleburgazdaki için olduğu takdirde 123,75 lira ve her ikisine birden girilirse 253,13 lira muvakkat teminat akçesile kanunun tayin ettiği vesikalarla birlikte ayni gün ve saatte komisyon reisliğine müracaatları ilân olunur.

Şartnameler komisyondan parasız olarak verilmektedir. 6765)

Ekonomi Bakanlığından:

1 — Vekâlet kalöriferleri için alınacak olan (275) ton Sömikok "Türk Antrasit,, kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (7975) liradır.

3 — İstekliler bu işe ait şartnameyi Vekâlet Levazım Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltme 20 - 10 - 937 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat (10) da Ankarada İktisat Vekâleti binasında toplanacak olan komisyonda yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat bedeli (598, 25) beş yüz doksan sekiz lira yirmi beş kuruştur.

6 — Eksiltme (2490) numaralı kanuna tevfikan yapılacaktır.

7 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verecekleridir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

İhale saatinden sonra gelecek teklif zarfları kabul edilmiyeceği gibi postada vaki olacak gecikmelerde kabul edilmiyecektir.

8 — Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Vekâlet Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeleri. (3722) (6771)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu
6. ıncı keşide 11 Birinciteşrin 937 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır.

Bundan başka: 40.000,25. 1000, 20.000, 15.000 10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Dikkat:

Bilet alan herkes 7 -birinciteşrin-937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

İstanbul Belediyesi Ilânları

Keşif bedeli 5491 lira 41 kuruş olan Üsküdar İtfaiye gurubuna yaptırılacak bina açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lı kanunda yazılı vesikadan başka Belediye Fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasiyle 411 lira 86 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 14 - 10 - 937 perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (6626)

Çorum Nafıa Direktörlüğünden:

7 - 10 - 937 perşembe günü saat 16 da Çorum Nafia Eksiltme Komisyonunda ihalesi yapılmak üzere 30381.37 lira keşif bedelli cezaevi inşaatı eksiltmesi 20 gün uzatılmıştır. Şartname, plân, keşif ve buna mütedair diğer evrak Nafia Dairesinde görülebilir. Muvakkat teminat 2278.60 liradır. İsteklilerin teklif mektuplarile müteahhidlik vesikalarını ihale günü saat 15 e kadar ihale Komisyonuna vermeleri lâzımdır. (6448)

ZAYİ

Kabataş lisesi birinci devre ikinci sınıftan iki sene evvel almış olduğum tasdiknamemi zayi ettim, Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur,

Ahmet

ZAYİ

Geçen sene Nışantaşı kız orta okulundan 6 ncı sınıftan almış olduğum tasdiknameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Nişantaş kız orta okulu talebesinden No. 200 Emine Durul

Opratör Uroloğ
Doktor
Süreyya Atamal

Beyoğlu İstiklâl caddesi Parmakkapı Tramvay durağı No. 121 birinci kattaki

Muayene hanesinde hastalarını hergün saat 16—20 arasında kabul eder.

Meccanî muayene

Perşembe günleri saat 2 den 5 e kadar Ortaköy Taşbasamak Palangada 25 numarada Doktor Mümtaz Gürsoy fakirleri parasız muayene eder.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık		
3 aylık	95	155 Krş.
6 aylık	260	425 Krş.
Yıllık	475	820 Krş.
	900	1600 Krş

Tarifesinden Balkan birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur

İLÂN

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

512 lira mukabilinde birinci derecede ipotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına 1644 lira kıymet takdir edilen Bakırköyünün Zeytinlikte Fırın sokağında 30 numaralı hane ve bahçenin tamamı açık arttırmaya vaz'edilmiştir,

Gayri menkulün evsafı: Mezkûr hane çift kanatlı kapıdan bahçeye ve buradan taş basamaklık merdivenle eve girilince zemin beton olup bir sofa üzerinde dört oda, bir helâ, ve bodrum katına inilecek bir merdiven mahalli olup odalarından yalnız biri sıvalı olup diğer odalarla binanın içi ve dışı sıvasızdır. Bahçede gayet harap ve ahşap bir oda vardır. Koridor gayri muntazamdır. Evde borçlu oturmaktadır.

Hududu : Tapu senedine uygundur,

Mesahası: 17200 metre murabbaı olup 60 metre murabbaı müsakkaf kalanı bahçedir,

Takdiri kıymet, gayri menkulün bulunduğu mevki, şerefi çarşıya, pazara yakınlığı ve ikmale muhtaç noksanları olduğu halde civardaki emlâk piyasası gözönünde tutularak yapılmıştır,

Arttırma peşindir, Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenesinin % 7,5 nisbetinde pey akçası veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder, Müterakim vergi, tanzifat, tenviriye ve vakıf borçları borçluya aiddir, Arttırma şartnamesi 11—10—937 tarihine müsadif pazartesi günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir,

Birinci arttırma 1—12—937 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 den 16 ya kadar icra edilecek, Birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenenin % 75 ni bulduğu takdirde üstte bırakılır, Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilecektir, Ve 16—12—937 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır,

2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır, Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmayan satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar,

Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 936/29 numaralı dosyada mevcud eprak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayarakları ilân olunur,

(V. P. 1830)

Ankara caddesinde
Kiralık odalar

Kurun ve Haber gazetelerinin bulunduğu binanın üstkatlarında kiralık odalar vardır. Tutmak isteyenlerin matbaa veznesine müracaatları.

AKBA

Ankarada kitapevi ve kâğıtcılık

Bütün mektep kitablarının Ankarada satış yeridir. Kırtasiye çeşitleri en müsaid şartlarla temin edilir.

TELEFON: 3377

Gaip İkamet Tezkeresi

4 - 9 - 937 tarihinde İstanbul Polis Müdürlüğünden aldığım ikamet tezkeremi kaybettim, Aşağıdaki adrese getirilmesini bulandan rica ederim.

Nişantaşı Güzelbahçe sokağı No. 20 evde İtalyan tabaasından Giulio Mongeri

ZAYİ

258 numaralı liman kaptan şehadetnamemi zayi ettim, Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur,

Vehbi Taşkın

ZAYİ

Deniz Ticaret Müdürlüğünden aldığım No. 192 reis şahadetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur,

Uzun Mustafa

SONBAHAR GELDİ
PARDÜSÜLÜK KUMAŞLARINIZI ALMADAN EVVEL
YERLİ MALLAR PAZARLARINA
GELEN HEREKE ve FESHANENİN
ZENGİN ÇEŞİTLERİNİ GÖRÜNÜZ

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 3300 metre Jonksiyon kablosu kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedel 30.000, muvakkat teminat 2250 liradır.

3 — Eksiltme 1 Teşrinisani 937 pazartesi günü saat 15 de Ankarada P. T. T. Umumî Müdürlüğü satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Talipler teminat makbuz, veya kanunen muteber teminat mektuplarını ve şartnamede yazılı belgelerle teklif mektubunu ihtiva edecek olan kapalı ve mühürlü zarflarını mezkûr tarihte saat 14 de kadar adı geçen komisyona teslim edeceklerdir.

5 — Talipler Ticaret Odası vesikasından başka müteahhitlik vesikasını haiz olacaklardır..

6 — Şartnameler Ankarada P. T. T. levazım Müdürlüğünden İstanbulda P. T. T. Levazım Ayniyat Müdürlüğünden 150 kuruş mukabilinde verilir.

(3335) (6137)

Balıkesir Ortaokulları Satınalma komisyonundan:

Cinsi	Mikdarı kilo Az	Çok	Tahmin edilen fiat K.	Teminat tutarı L. K.	Eksiltme gün ve saati	Eksiltme şekli
Sadeyağı	5000	7000	110	577 50	15/10/937 S. 15	Kapalı zarf
Ekmek	68000	88000	10	666	" "	" "
Yerli kok "ton"	200	250	2800	476 70	" "	" "
Koyuneti	6000	8000	40	240	11/10/937 S. 14	Açık eksiltme
Sığıreti	5500	8000	30	180	" "	" "
Pirinç	6500	8000	30	180	" "	" "

1 — Yukarki ihtiyaçlardan ekmek ve sadeyağma verilen fiatlar lâyık hadde görülmediğinden, kok kömürünün de nev'i değiştirildiğinden yeniden kapalı zarfla ve 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. Zarflar eksiltme günü saat 14 de kadar kabul edilecektir.

2 — Sığıreti, Koyuneti ve Pirinç için yapılan açık eksiltmede fiatlar lâyık hadde görülmediğinden on gün müddetle eksiltmesi uzatılmıştır.

3 — İsteklilerin kanunun tarifatına uygun olarak hazırlıyacakları zarflar ve teminat makbuzlarile birlikte belli gün ve saatte Balıkesir Kültür Direktörlüğünde toplanacak komisyona başvurmaları ve şartnameleri de her gün Balıkesir Muallim Mektebi kaleminde görebilecekleri ilân olunur. (6767)

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR
Umumî cerrahî ve sinir, dimağ cerrahisi mütehassısı
Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı
Erkek kadın ameliyatları, dimağ estetik - "Yüz, meme, karın buruşuklukları,, Nisaiye ve doğum mütehassısı
Muayene: Sabahları 8 den 10 a kadar Meccanen öğleden sonra ücretlidir
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han No. 1 Telefon: 44086

Deniz Levazım satınalma komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli 54600 lira olan 65000 kilo sade yağı 7 Birinciteşrin 1937 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de pazarlıkla alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Muvakkat teminatı 3980 liradır. Şartnamesi 273 kuruş mukabilinde Komisyondan hergün alınır.

3 — İsteklilerin, 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları.

(6551)

DOKTOR
Necaettin Atasagun
Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâleli tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız, Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder.

ZAYİ

Diş tababeti mektebinden aldığım hüviyet varakasını kaybettim, Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü kalmadı.

2575 Tali

Sahibi Asım Us
Neşriyat genel direktörü A. Sevengil

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Teftişi takarrür eden Ankara, Aydın, Eskişehir, Sivas, Tokat, Trabzon, Manisa, Kars ve Gönen idareleri için idaremizce kabul edilen tipler dahilinde 899 parça eşya kapalı zarf usuliy le eksiltmeye konmuştur.

II — Eksiltme 18/X/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Karabataşta İnhisarlar Levazım ve mübaya at Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Muhammen bedeli 24327,60 lira ve muvakkat teminat 1824,57 liradır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün yukarıda adı geçen Komisyondan alınabilir. Ancak şartname almak isteyenler şimdiye kadar en aşağı o bin liralık işi muvaffakiyetle yapmış olduklarına dair vesaiki İnhisarlar Umum Müdürlüğü inşaat Şubesine ibraz ederek mukabilinde bir ehliyet vesikası tedarik etmek mecburiyetindedirler. Bu vesikayı hamil olmıyanlara şartname verilmiyeceği gibi eksiltmeye de iştirak ettirilmezler.

V — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaiki, eksiltmeye iştirak vesikasını ve %7.5 güvenme parasını, ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 e kadar yukarıda adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. (B.) (6683

Liseler alım satım komisyonundan:

Cinsi	Mikdarı kilo	Beherinin tahmin bedeli kuruş	İlk teminat Lira	Kr.	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saat
Pirinçunu	700	20 :			
Un ekstra	14500	16 :			
Makarna	4500	26 :			
Şehriye	1050	26 :	327	15	8/10/937 Cuma günü saat 15 de
İrmik	1350	18 :			
Kuskus	450	24 :			
Nişasta	600	18 :			

29/9/937 Çarşamba günü eksiltmesi yapılan yukarda cins ve mikdarları yazılı erzaklara verilen fiyatlar yüksek görüldüğünden 8/10/937 Cuma günü saat 15 de açık eksiltmesi yapılacaktır. Teminatı yanında gösterilmiştir.

İstekliler yeni yıl Ticaret Odası vesika ve teminat makbuzlarile birlikte İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyona gelmeleri.

Teminatlar Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırılacaktır. Şartnameler Liseler Alım, Satım Komisyonu Sekreterliğinden görülüp öğrenilir. (6766)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksilime Komisyonundan:

İstanbul Leylî Tıp Talebe Yurdu ha demeleri için mevcut şartnamesine göre (135) takım kasketli elbise ile (41) adet palto açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Eksiltme: Cağaloğlunda; İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasındaki komisyonda 13 - 10 - 937 Çarşamba günü saat (14,30) da yapılacaktır.

2 — Tahmini fiyat: Bir takım kasketli elbise (1455) ve bir adet palto (1188) kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: (183) lira (85) kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve nümuneleri her gün Çenberlitaş civarında Fuatpaşa türbesi karşısında Leylî Tıp Talebe Yurdu merkezinde görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikası ile (2490) sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektuplarile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (6432)

İş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede kura ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır.
Bu senenin son keşidesi: 1 Birinci Kânun 1937

Beşiktaş İcra Memurluğundan:

Beşiktaşta Akaretlerde 54 numarada oturan mütevelli kaymakamı Mustaza tarafından. Beşiktaşta Akaretlerde 47 numaralı evde İbrahimin kira bedelinden (198) liranın maamasarif tahsili hakkında açtığı takipten dolayı borçlu namına çıkarılan ödeme emrinin mumaileyhin mezkûr haneyi terkederek semti mechule gitmesi hasebeiyle. Tebliği kabil olmadığı mübaşiri tarafından verilen meşruhattan anlaşılmağla bir ay müddetle ilânı tebliği ifasına karar verilmiş olduğundan borçlunun tarihi ilânından itibaren bir ay zarfında dairemizin 37/781 numaralı dosyasına itirazı dermeyan etmediği takdirde borcun kesbi kat'iyet edeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (V. P. 1316)

Üsküdar Sulh Birinci Hukuk Hâkimliğinden:

Çengelköyünde yeni mahallede Çeşme sokağında 5 No. da sakinler Vasil, Panayot, Nikeli,
Galatada arşun sokak Büyük Millet han karşısında 8 No.da aşçı Todori yanında İspiro,

Davacı Ziya Kocaer tarafından aleyhlerinize ikame edilen şayıan ve müştereken mutasarrıf bulunduğunuz Çengelköyünde Kilise sokağında eski 12 yeni 10 numaralı bir kıta arsanın izalei şuyu davasının cari muhakemesi sonunda mezkûr gayri menkulün kabili taksim olmadığı anlaşılmış olmasına mebni açık arttırma suretiyle usulen bilmüzayede satılmasına ve bedelinin hissedarlar arasında taksim ve tevziine temyizi kabil olmak üzere 20—9—937 tarihinde gıyaben karar verilmiş olmakla tarihi ilândan itibaren sekiz gün zarfında temyizi dava etmediğiniz takdirde mezkûr karar kesbi katiyet edeceği ilânen ihbar ve tebliğ olunur.

(23307)